

LENTEBLOEMPJES

DOOR

J. BROUWERS, ZOON.

PROFESSOR DER VLAEMSCHE TAEL BY HET STADS-KOLLEGIE VAN THIENEN.

THIENEN.

DRUKKERY VAN GEERTS, ZOON, IN DE NAMENSCHE-STRAET.

1852.

LENTEBLOEMPJES.

LENTEBLOEMPJES

DOOR

J. BROUWERS, ZOON.

PROFESSOR DER VLAEMSCHE TAEL BY HET STADS-KOLLEGIE VAN THIENEN.

THIENEN.

DRUKKERY VAN GEERTS ZOON, IN DE NAMENSCHE-STRAET.

—

1852.

EIGENDOM.

VOORREDE.

Indien ik den raed aen eenen jongen dichter, van den verdienstvollen en onsterfelyken Rh. Feith involgde, als hy zegt :

« Overwin uwe begeerte om dichter te zyn, of,
» wees het voor u zelven, maer dat nimmer eenig
» voortbrengsel van uw vernuft, den drempel
» uwer studeerkamer overschryde. » — Indien zulks ware, zeg ik, zoudt gy nimmer de *bloemen myner lente* kunnen genieten; neen, bepaelde ik my nauwgezet aen den letterlyken zin van den nederlandschen dichter, dan bleven zy allen, welligt, tusschen myne album-bladeren verslensen.

Doch, wat spoort my aen, die nederige bloemen het geëerd publiek aen te bieden? Wat zucht dringt my tot die verbreiding? — Is het om een handvol winderige eer? Is het om my aen onze geleerde en letterminnende dichters aen te sluiten??

Neen, voorzeker niet, bereids lang walgden my alle dergelyke streelende droombeelden, die het jonge hart tot hoovaerdy jagen, en den opgetogen geest, — zit er nog één vonkje rein gevoel in, — alreede zoo vroegtydig dempen en uitputten.

Myne onverzadigde zucht tot de poëzy, als ik nu en dan de gevoelens myns harten, hetzy in vreugde of leed, op het papier poogde te laten stroomen, — die zucht was de myne, ja ik alleen smaekte er de eerste zoete genoegens van, en dit was my uiterst voldoende; doch, het is maer op het aendringen van eenige vrienden, minnaers der moedertael, dat ik toestemde aen hun verzoek; en, na eenige verdere raedplegingen en rype overwegingen, *of ik wel een weinig nut kon stichten,* gingen myne Lentebloempjes, nogthans met eene zekere ongerustheid, ter perse.

Of ik nu in elk stuk geslaegd heb, en het perk der zoetvloeijende harmonie van versmaet, rym, enz., niet overschreden heb, dit laet ik

den heeren Recensenten vry over. — Ik lever ze dus ook niet uitsluitend aen het publiek, dat zich nog al ligt met een zoo genaemd *modisch-woordenkleed* vergenoegt; maer, inzonderheid aen de bevoegde beoordeelaers onzer huidige tael- en letterkundige werken.

Ik twyfel ook niet meer, of hunne gezonde kritiek zal my onderrigten, en voor myne nieuwere voortbrengsels een rigtsnoer aenbieden.

J. Brouwers, z.

Thienen, Mei 1852.

BEMOEDIGING TOT GOD.

> Tout ce qui chante ne répète
> Que des regrets ou des désirs,
> De Philomèle et du poète
> Les plus doux chants sont des soupirs.
>
> A. DELAMARTINE.

Ontwaek myn geest, wil niet meer sluimeren,
Verbreek den slaep, waerin ge zonkt
By 'n vaek bewustelooze luimeren,
Aenschouw Hem, die het Al ontvonkt :
Hem, wien de lieve Philomelen
Zoo 'n walm van zangen dankend kweelen,
Hem, wien de toonen van den bard,
Op 't donze wiekje der Zephièren,
Door 't dryvend zwerk ten Eden zwieren.
Uit reine liefde, uit zuiver hart.

Onpeilbaer, naemloos Opperwezen,
U wydde ik lang de lier en luit,
U zyn dus toonen opgerezen,
U stroom ik gansch myn boezem uit;
U, die 'k door 't luchtig stargewemel,
Met zaêlgen gloed tot naer den Hemel,
Van hier, met bangen blik bestaer ;
Ontruk myns geestes prange boeijen,
Laet 't harte liefd'ryk voor u gloeijen,
Stook 't blakend vuer der dichteraêr.—

2

Aenzie 'k den Hemel in het duister
  Zoo levend en zoo heldre in glans,
De starren, die met zooveel luister
  Van aen den blauwen hemeltrans
Me een licht, verrukkend doen ontwaren,
Dan sta 'k bewondervol te staren
  Naer alles wat my tegenlacht,
En vraeg : Wie heeft die wondre zaken,
Zoo regelmatig kunnen maken,
  Ontloken in zoo 'n grootsche pracht ?...

Gy zyt het, Heer, die uit den Hoogen
  Uw magt en wysheid nedergiet,
Die uit den kring der hemelbogen
  Op 't nietig menschdom nederziet ; —
Gy, die den draed van 's menschen leven
Aen uwe vingren houdt geheven,
  En met één wil hebt afgesneên ; —
O, laet dees zangen tot u vlieten,
Die uit een minnend harte schieten,
  Als reine, dankbare gebeên.

BRAND VAN STOCKHEIM.

(17[den] APRIL 1839.)

AEN DE WELDENKENDE BURGERS EN INBOORLINGEN MYNER GEBOORTEPLAETS.

Ontroerd by het gedacht der schrikkelyke stonden,
Toen vlam en blakend vuer uw' have en goed verslonden,
Bewogen en bedwelmd door al uw noodgetier,
Voor u, GEBOORTEPLAETS! stem ik myn' schorre lier;
Ik voeg myn' heeschen toon met hare snaren saêm,
En schal myn dichtluim rond met onvermoeibren aêm!

In een' zeer schoone streek van Belgenland gelegen,
By Maes en Willemsvaert, by wel verzorgde wegen,
Ryst myn' Geboorteplaets van oudtyds heên berucht:...
Door heldendaden?... Neen!... Door handel, letterzucht
Of nyverheid? Ach neen! 't Is door geen' voorspoedstanden,
Maer door een klagend wee, door zeer geduchtig branden.
Voor eeuwen heên, men kent schier dag noch jaergetal,
Stond Stockheim bloot aen schoom, aen schrik en ongeval;
Voor eeuwen heên, zoo is er nog in 't schrift te lezen,
Moest beurt by beurt dit vlek de prooi der vlammen wezen.
Een *stock*, het eenig *heim*, bleef ongeschonden staen,
Een stok in glas gebrand, toont er 't bewys van aen;
Maer, in bespiegeling wil ik myn brein niet kwellen,
Met d' angst, 't gekerm, 't geween der vaêdren te vertellen,

Om aen het nageslacht 't begrip te doen ontstaen,
Als of 't van oudtyds af door branden moest vergaen.
Waerom zou ik zoo ver in de oudheid nog gaen zoeken,
Doorpluizen zoo veel schrift, archieven, oude boeken?
Daer ik voor myn gezang en dichterlyken geest,
Genoegzaem stoffe vind in 't aêklige en bedeesd',
Verschrikkende ongeval, zoo yzend vol tooneelen,
Dat ik afschetsen zal met al zyn' tafereelen!!!

Op Zeventiende April, van achttien honderd dry
Mael tien en negen, ruim ten halver twee voorby,
In 't midden van den dag. De wind woei west ten zuiden,
Ofschoon toen maer een kind, 't heugt me als de dag van huiden,
Toen eens een noodgeschrei, een scherpe vrouwen stem,
Riep : brand! brand! brand! ach help! 't Geschrei nam toe [in klem,
Besuizeld, gansch ontroerd, snelde iedereen naer buiten,
Om, als 't nog moôglyk was, de vlam en 't vuer te stuiten.
't Zweeft alles door elkaer: men schreeuwt, men roept, men [loopt,
Huis uit, huis in, trap op, trap af, door d'angst genoopt. —
De noodklok roept, en door al de opgepropte straten
Snelt 't volk met huiv'ring weg; 't heeft huis en vee verlaten;
Het ziet den zwarten damp ginds aen de *Steenkuil-poort*,
En ras, met spuit en haek schiet 't volk zyn stappen voort
Om stroomgewys het nat op muer en dak te schieten,
En door behendigheid de vuerkolk uit te gieten;
Dus spuit en pompt en stoeit en giet men immeraen,
Maer ach! De spuit te hard gedrukt wil niet meer gaen.
De wind speelt hevig op, blaest met vernieuwde krachten,
Niets kan 't gewoel des vuers in zynen gloed bemagten;

De vuerstroom breidt zich uit, vliedt voort van dak tot dak,
Velt woon en stallen neêr! Verschrikkend is 't gekrak
Van 't nederploffend hout, van vensterramen, deuren,
Van zolders, daken, ja van muren die zich scheuren,—
Van al de brandstof, die zoo schrikverwekkend brandt,
En hare vonken strooit tot aen den *Maze* strand...
De vlam schiet gloeijend voort, door heêvgen wind gedreven,
Noch huis noch stal noch schuer, kan 't woedend vuer weêr-
[streven.
In minder dan een uer staet 't vlek in lichten brand,
En, als een helsche stroom, van d'een naer d'andren kant,
De straten golvend af, ziet men den vuerklomp vlieden.
Het kermen stygt ten top! Geen mensch kan weêrstand bieden!
Want even als een schicht het luchtgewelf doorstreeft,
Zoo vlug schiet ook de vlam, die als een vuerwolk zweeft.
Afgrysselyke dag!... Ach welk benauwend tieren
Van 't losgebroken vee: het bulderen der dieren,
't Gehuil, 't geschreeuw, 't geween van kind en vrouw en man
Dat zich elkander zoekt, en niet meer vinden kan!...
Ja, met afhangend haer en gansch verwarrende oogen,
Torscht ieder nog een last aen vlam en vuer onttogen;...
Al hygend sleept men 't voort, doch weet niet eens waer heên,
Zoo zweeft het hier en daer, zoo sleept men 't al door een...
O akelig tooneel! wen uit vulkaensche monden
Een vloed van vlam en vuer in eens werd opgezonden.
Dan vond de sterveling, by zulk verdelgend vuer,
Geen banger borsteklem, geen doodelyker uer.—
't Ontbreekt me gansch aen kracht een flauwe schets te geven,
Van 't hartdoorfoltrend wee, van 't snikken 't siddren 't beven,
Van 't nare schreeuwen, dat 't verstokste hart vervaerd'
En plotslings wyd en ver de grootste opschudding baerd'.—

Met Stockheim is 't gedaen weêrgalmt in ieders ooren,
Het vuer vliegt door de lucht, in 't toppunt van den toren
Ontstaet een lichte gloor, en dreigt ook Godes Hof
Te vellen door zyn magt, te leggen in het stof.
Een mannenschaer treedt voor, ze klautert in den toren,
Stygt naer het glimmend vuer dat men van ver ziet gloren.
Dra komen vier vyf man waeraen men hulpe biedt,
Tot in den den hoogen top waer 't vuer zyn vlammen schiet;
Doch hoe men werkt en lescht, het torenspits wil branden,
Maer dapper houdt men aen, men neemt het by de handen
En breekt het brandend af, men geeft 't een' sterken stoot —
En 't spits valt naer beneên. Het volk bedekt met lood,
Dat smeltend op hen loopt, komt roemvol naer beneden,
En vraegt verschroeid, versmacht, verkwikking voor zyn leden.

. . . .

. . . .

Waer brandt het thans! Ach, ach! het brandt, het brandt [by allen,
Vier honderd in getal : zoo huizen schuren stallen,
Staen daer verschrikkelyk in lichtelaeije vlam!
't Is al verloren goed ! — Het volk vermoeid en lam
Door 't woelen van den dag, schoolt zich allengs te zamen; —
Het ligt daer op den griend : wat zal het gaen beramen ?
Ach ja! Wat wil het doen! De zinnen op den hol,
Verbysterd, afgemat! Het hart van deernis vol!!!
De hemel trekt het licht aen d'*horizon* door 't westen
Allengs uit hun gezigt naer verdere gewesten;
Tot blyft het even klaer; men merkt den nacht niet op,
Door 't blakend, schroômlyk vuer, dat altyd nog ten top
Van woede bruischend vlamt en zich niet wil bedaren;
Onthutst, geheel verstomd, blyft men den brand bestaren ;—

't Geween, 't gekerm wordt dof; de harten door een' stroom
Van tranen uitgedroogd, gevoelen schrik noch schroom...
God loof! — Men vindt zich weêr, en man en vrouw en kin-
[d'ren
Verstrengeld in elkaer, zien ramp en leed vermind'ren.
De kille schrik verdwynt, de ontroering en 't gezucht
Houdt langzaem, beurtlings op; men is niet meer beducht;
Het zelfbehoud alleen heeft waerde en stilt de smarten;
De folteringen, 't wee, verlaet de bange harten....
't Wordt dag. De zon stygt op in 't Oosten uit haer kim,
Men zie ze allengskens weer door haer opwaerts geklim,
Onze oude wereldschyf met haren glans begroeten,
Ze lacht eenieder toe, al wou ze 't leed verzoeten.
Men beurt elkander op, met wischt de tranen droog;
Maer 't kind dat bitter schreit met 't hevigst zielgetoog,
Hoe krygt men hem gevoed? Men heeft niets meer om eten!
Maer stil, natuer die spreekt, en eer men 't heeft geweten,
Staet 's morgens vroeg gereed, een wagen vol met brood,
Met vleesch en stroo en hooi, tot steuning in dees nood.
Een traen van dankbaerheid vloeit bigg'lend langs de wangen,
Men staet verwonderd stom; wie zou niet zyn bevangen!—
Dank zy der goede liën, die in denzelfden nacht,
Zoo broederlyk en gul 't reeds hebben toegebragt!
Aendoenlyk is 't gezigt, voor de eerste mael 't aenschouwen,
Te zien hoe ryk en arm er staen bedrukt te kouwen,
Te turen op de spys die men heeft aengebragt,
Voor d'eersten keer ontvangt het deel hun toegedacht.
Hoe zal men hulp en troost voor zoo veel smarten vinden?
't Getal is ruim te groot om by bekende of vrinden,
Alwaer het slechts een woon te zoeken voor een tyd,
In dees ellend'gen nood, waerin men zoo veel lydt!

Er is geen moog'lykheid ! doch komt men te overleggen, —
De *nood vindt uit*, hoort men 't aloude spreekwoord zeggen.

Met yl, met moed en kracht begeeft men zich aen 't blus-
[schen,
Aen 't breken dapper op, terwyl men ondertusschen
De zwakste muren ramt; de steenen en zoo voort
De meeste puinen roert en rangschikt zoo 't behoort.
Nu bouwt men met er haest een stulp of hut en elders
Waer 't allernypendst dringt, daer huist men in de kelders.
Men woont. Bedaerd, bedaerd ! Uw kreunen is verhoord
Door 't gansche Belgenland, van Maes tot Schelde boord;
Zoo lage als hooge stand, snelt alles tot uw hulpe;
Schep moed ! Want dra ziet gy in stede van uw stulpe,
Uw huis weêr opgeregt, uw ongeluk hersteld;
Want ruim wordt de onderstand van wyd en zyd gemeld.
Uw lot, hoewel zoo niet op eenen keer vergeten,
Wordt hoogstens toch verzacht; God heeft by tyds geweten,
In elk milddadig hart te ontwaken eene pligt, —
Ja, de inspraek der natuer heeft zich tot u gerigt !

Wanneer eens glansryk nieuw, uit de asch zal zyn herrezen,
Uw' stallen en uw woon, luistryker door voordezen;
Wanneer de tyd uw lot, ten eenmael heeft hersteld,
En gy, milddaêdge Belg, zoo menigmael vermeld,
Dit vlek zoo wel herbouwd, by tyds komt te beschouwen,
Hoe streelend dan voor u, te zeggen : aen 't herbouwen
Heb ik ook meêgewerkt, myn offer niet ontzegd...
En dus aen dit herstel een steentje bygelegd. —

S. 17 van oogstmaend 1849.

AEN HET VADERLAND.

My hygt het hart voor Belgies bond,
  My stroomt nog 't zuivre bloed,
Weg, die der vaêdren heil'gen grond
  Door atersvocht omwroet !
Hy slechts, wiens aêre zuiver vloeit
  Voor 't lieve vaderland,
Zyn hart en geest aen Belgie boeit,
  Blyv' Belgie's bloedverwant.

Dreun lier, dreun zoete lieveling,
Uw' toonen vry in 't rond',
Dan zing ik met begeestering
Den lof der vaêdren grond!
Myn vaderland, myn zalig erf,
Gy schonkt my 't eerste licht,
Altoos blyf 'k u verknocht, en 'k sterf
Voor u, zoo 't moet, uit pligt.

Voor u, — want ook uw' moedertael,
Die 't voorgeslacht u liet
Ten koste van zyn bloedig stael,
Kent vreemde kluisters niet!
Zy, die het zuider slanggebroed
Met *Schild* en *Vriend* bedwong,
Zy, aen der Belgenaerd zoo zoet,
Die *Maerlant* groot bezong. —

O oud en roemryk vaderland,
Berucht door heldendaên,
U min ik door een' liefdeband,
Die nimmer zal vergaen;
Schenk slechts één vonkje leeuwenmoed
Myn hart tot wederpand,
Dan giet ik al myn bruischend bloed,
Voor u, myn vaderland!

Gy Belgen grond, weleer verdrukt
Door woeste dwing'landy,
Uw heldenkroost toen diep gebukt
Door wreede tyrany!...

Ach, welk een droev'ge en bittre traen
Vloot bigg'lend van de wang!
Wie treurde toen niet immeraen,
By 's wreedaerds snooden dwang?...

Helaes, ten onregte versmaed!
Gy, als des vreemd'lings wrak?...
Te regt, dat men des bloodaerds staet
En ketenen verbrak;
Vergeefs was ook des vyands kracht,
Ze diende hem tot schand'
En zwichtte voor der Belgen magt,
Voor u, myn vaderland!

Toen kwaemt ge als eene maegd vooruit,
Te lang bedekt geweest;
Men groette u toen, u, jonge bruid,
Men minde u om het meest;
Thans praelt ge in eene grootsche pracht
Met zuiver rein gelaet,
't Geen ons zoo minzaem tegenlacht
En ons met vreugd belaedt.

En loeit er nu een afgunstwind
Verbystrend om u heên,
Vrees niet, wen 't noodgety begint,
Wees stram en prang de leên;
Want 't leeuwenkroost houdt 't grynzend stael
In d'yz'ren heldenarm,
En vloekt 't bezoedeld vreemd metael
Met gansch zyn' vuigen zwarm.

Brugge, 17 Juny 1849.

DE LENTE DES LEVENS.

Een vader wandelde op een keer
  Met zyne beide zonen;
Het was een allerbeste weêr:
Men sprong en danste omhoog, om neêr,
  En zong verheugde toonen.

De boomen hingen krom van fruit,
  't Ontbrak er aen geen peren;
Dit lokte kindren's eetlust uit,
Dus zei de vader: Piet, myn guit,
  Zoudt gy geen fruit begeeren?

De knapen zagen heel beducht
  Den vader sterk in de oogen;
Zy hielden 't oog staeg op de vrucht,
Die blozend hing in de open lucht,
  Aen takjes neêrgebogen.

't Was, vader, om geen fruit te doen,
  't Was maer veronderstellen; —
Nu gaf hy hun een warme zoen,
Zeer hartlyk op der beider koen,
  En bragt hen aen 't vertellen.

Wel, vader! zei de jongste zoon,
  Hy, die dat al doet groeijen
Is God. Ik zeg Hem dank ter loon;
Hoe ryk is alles, heerlyk, schoon,
  By 't rypen en by 't bloeijen.

Wel ja, myn zoon! God is zoo goed,
   De lente kan 't bewyzen,
Als Hy onze aerde weêrom doet,
Met nieuwen glans, met nieuwen gloed,
   Uit haren slaep herryzen.

Des zomers ziet men zonneklaer,
   Gods groote goedheid blinken;
De halmen, gansch van korrels zwaer,
Staen wagg'lend, deftig naest elkaer,
   En laten 't hoofdje zinken.

Gods goedheid, die door alles drilt,
   Blykt ook by 's najaers dagen;
Het najaer is zoo ryk en mild
In vruchten, die de landman tilt
   Op zynen steêv'gen wagen.

En, zal men voor den wintertyd
   Aen God geen' huld' bewyzen!
Als de aerde rust en is bespreid
Met 't witte kleed, dat haer bevrydt
   En veiligt tegen 't yzen?

Des schepper rangschikt op zyn' tyd
   De afwisseling der zaken,
Schenkt aen natuer geregeldheid,
Aen elk van u een jaergetyd,
   Wilt er gebruik van maken!

Hy geeft der jeugd een' levenslent,
Vermogens om te zaeijen;
Alwie de gaven Gods miskent,
In 't kinderhart zoo diep geënt,
Zal in zyn' herfst niet maeijen.

Want, even als de lente ontvliedt,
Zoo 's ook de jeugd vervlogen;
Geef acht, myn zoon! als in u niet
Het zaed by tyd zyn' wort'len schiet,
Ter deeg zyt gy bedrogen!..

Zoo ras de zomer stryken gaet,
Is 's levens zomer henen:
Maek dat de bloesem deftig staet
Van 't teedre plantje uws kenniszaed,
Uw oogst staet ryk verschenen!

De herfst gaet ook een snelle vaert,
Ziet 's levens avond naêdren;
Wel hem, zoo hy dan heeft bewaerd,
De vrucht in zyne jeugd vergaerd,
Voor 't vallen van de blaêdren.

Hebt gy uw herfst, uw zomer, lent,
Zoo nuttiglyk gesleten,
De winter roept u op het end:
Myn vriend, gy hebt den tyd gekend,
Gy kunt gerustlyk eten.

1849.

DE KÖNINGIN DER BELGEN IS NIET MEER.

Bezat ik Jeremias stem,
Ach, kon ik met die nadruksklem
Waermeê hy 't joodsche rouwklaglied
Weemoediglyk de borst uitstiet, —
Kon ik zoo uit myn' boezemschoot
Ontbund'len, uiten hoe de dood
Der teêrgeliefde puikvorstin
Drukt op het belgisch huisgezin !...
Dan was ik nimmer, nooit verzaed,
Dan zong ik, van den dageraed
Tot in den diepen avondstond,
Een treurlied zonder eindperk, rond.

Klaeg, teêr geliefd , bemin'lyk kroost!
Te regt dat gy een traenbad loost,
Beween uw' moeder, die de hand
Des doods te vroeg voer naer het strand
Van 't eeuwig durend hemelryk !
Gansch Belgie geeft een' naren blyk
Van deelgevoelend, grievend wee,
Dat dreunt door dorpen, vlekken, stee !

Wie zal steeds naest uw' zyden staen ?
Wie houdt voortaen uw rigtsnoer aen ?
Wie vestigt 't oog staeg op uw jeugd ,
Ontsteekt de fakkel van de deugd ? —
Ik pleng een' traen, myn hart doet zeer,
Ik zucht en roep : *zy is niet meer !!!*.

Neen, neen, geen lachje verwt haer koon,
Geen troetelwoord, geen moedertoon
Wekt thans uw vreugd, uw kindren-heil;
Uw noodlot heeft maer weedoen veil !
God speende u, ach ! 't Is waer te vroeg;
De hand des doods, die moeder sloeg
Drukt kil, drukt onuitwisbaer hard
Op 't jeudige, ongevormde hart!

Wie heeft die heldre star gedood,
Wier zachte glans haer lachjes schoot
Op 't arme en hulpbehoevend huis,
Voor welks gekreun en noodgesuis,
Zy als een' phaer der holle zee,
Tot baken diende in 't lydenst wee!!!

Een herfststorm welkte op belgisch veld,
Een bloem, door 't volk naest God gesteld,
Wier kelk verspreidde een balsemgeur,
Een godspraek voor het noodgetreur.
Dees bloem groeide op geen bergrots-kruin,
Maer onder 't volk, langs veld en duin,
Langs 's rykmans grond in 't sombre dal,
Dees zeed'ge bloem pronkte overal !
Zy zetelt in het Belg-gedacht,
Leeft eeuwig by het nageslacht,
Staet eeuwig in 't geschied-verhael
Als parel, glansend schoon te prael.—

November, 1850.

UITBOEZEMING OVER 'S LEVENS WINTERDAGEN.

By zestig jaer is jeugd en mannentyd voorby;
De rede voert 't gezag met al haer heerschappy ;
De ydele waen is heên, de driften aen 't bedaren,
By 't langzaem klimmen van de wankelende jaren :
Een eed'ler, ryper vak, een meer verheven doel,
Vervangt het los genot met teêrste zielsgevoel.
Thans tracht de gryzeling op zoeter heil te tellen,
En aen zyn vuig bedryf en pael en perk te stellen :
Nu in zyn ziel ontkiemt de zucht naer zaêlge rust,
Ontluikt in zyn gemoed een heêvge weldoens lust;
Nu hy zich ongeschikt gevoelt voor 't wulpsch genieten,
Zyn geil en vuige lust met d'hooge jaren vlieten,
Nu de ouderdom hem nypt, zyn zwak gestel hem kwelt
En vaek zyn vuige plaên en uitzigt nedervelt,
Maekt hy besluiten om tot inkeer te geraken,
En wereld en vermaek voor eeuwig te verzaken. —
Die in den bloei der jeugd niet wist wat leven is,
Heelt op zyn' ouden dag bezwaerlyk zulk gemis!
Nooit zal die 't zacht genot der hooge jaren smaken,
Ja, nooit vergoeden 't heil, verspild door zinsvermaken ;
Een geest ontkracht, verstompt, door zinsgenot verwyft,
Ik vraeg wat dien op 't boord des graven overblyft !...
Wat zal, helaes, van God en maetschappy vermogen,
Een leven afgesloofd, van levensvuer onttogen ! —

Geen lustel meer, hoe graeg het ook zyn zorgen wydt
Aen 't nietig overschot des schier vervlogen tyd !
— Maer hy, die in zyn' jeugd de ras verstreken jaren
Wel heeft besteed, om eeuw'g en tyd'lyk heil te garen,
Leeft steeds op tachtig jaer, gerust, tevreên en bly,
Ja strekt tot eerbied van de gansche maetschappy.
Heeft hy voor God en volk gezwoegd, dan mag hy smaken
De zoetigheên, die hem het leven draêglyk maken,
Dan wordt zyn oudheid diep geëerbied, hoog geacht,
Door 't steeds opkomend deugd-vereenend nageslacht ;
En, schoon hy weet, dat dra zyn' loop het einde ziet,
Gerust-en vrolykheid ontvlugt zyn boezem niet ;
Maer blyft, met 't oog op God, gematigd door de jaren,
Met een' onwrikbren trouw op hooger heilgloed staren.
Hy lydt, en draegt en torscht, bemoedigd met geduld
Den last des ouden dags. Zyn taek is haest vervuld,
Het stip geheel volbragt zyns levens winterdagen,
Waerop het uer staet dat hy wordt van 't stof ontslagen ;
Zoo beidt hy onbedeesd het zalig tydstip af
Der ongestoorde rust, in de eenzaemheid van 't graf :
Hy nygt gerust het hoofd en legt het stervend neder,
Hy zieltoogt voort, doch kleeft zyn'geest aen de aerd niet weder,
Omschaerd door kroost of gâ, door meêngen trouwe vrind,
Geen smeekgeween, geen beê die hem 't aen stof weêrbindt!

— Wat baet dan Cresus-schat, de waen der yd'le vreugd,
Het hoog gezag ? — Bezit hy geene ware deugd,
Wel mensch, wat geldt dan de eer van deze nietige Aerde ?
Geen zeer, 't is schyn bedrog, 't is ylheid zonder waerde. —
Beschouw hem afgeleefd, op 't sterfbed uitgestrekt,

Doodsbleek, daer 't klamme zweet hem 't aengezigt bedekt;
Hy aêmt ter nauwernood, zyn geest is haest verdwenen,
Dra is de laetste stond of jongste stip verschenen,
Waerop het leven als een schemerlicht vergaet,
Dat hy zyn stof aen de aerde, en ziel den Regter laet,
En met het leven eer en goed wordt afgesneden,
Waerop hem deugd alleen verzelt in de eeuwigheden.
Zoo trekt die grysaerd af, getroost door 't avonduer,
Waerop het maenlicht glascht, en waerop hem natuer
De ruste schenkt, hem rukt van 's werelds ramp en zorgen,
Waerop de nacht der dood hem brengt een blyde morgen;
Hy is vervloôn, al had de wind hem opgedaegd,
Al had hy nooit bestaen, van de Aerboôm weggevaegd,
Van hier verschoven, al had hy nooit de aerd betreden,
Zyn luister, pracht en prael, ligt onder 't stof vertreden.
— Hier in deze yskoude aerd, 't verblyf der kalme vreê,
Hier in dit graf vindt hy een rust'ge legersteê,
Alwaer geen kneev'lary, geen wreedaerd hem zal storen,
Noch dwingelands gezag hem 't harte door zal boren:
Hier is de bedelaer gelyk aen d' adel-heer,
Hier voelt hy geen geweld, noch aerdsche boeijen meer,
Hier in dit duister graf, zyn vorsten, slaven, even,
Ja laetstens eens gelyk, aen 't stof ten prooi gegeven;
Hier, hier onder deze aerd, waer 't brooze stof vergaet,
Hier geldt of heerscht geen rang, gezag, geboorte of staet,
Maer rust het stoflyk deel, van 't onstoflyk genomen,
Dat in den jongsten dag, vereend uit 't graf zal komen,
Voor Godes troon, tot smaed of tot verheerlyking
Herleeft, in eenen helsch- of eenen zaêlgen kring! —

Wintermaend, 1851.

TROOST EN MOED.

(EEN VADER.)

Wat helpt toch het klagen,
By drukkende vlagen
Van ramp en verdriet !
Verduldig verdragen,
't Kan Gode behagen,
Het is anders niet.

Is 't lot my beschoren,
Ja, ben ik geboren
Tot nypende pyn :
Wat wil ik my stooren,
Laet 't maër zoo behooren,
Het mag moeten zyn.

Myn hoop, myn vertrouwe,
Rust op myne vrouwe,
En 't minzame kroost ; —
Dat 't onweêr dan stouwe,
Dat 't noodlot my houwe,
Ik vinde nog troost.

Laet vyanden loeijen,
Als bulkende koeijen,
  Beangsten myn' ziel !
Ach, laet myne boeijen
Met blood my besproeijen,
  Van 't hoofd tot den hiel.

Ik word nimmer banger,
Maer hoû my nog stranger
  Aen de egâ gehecht;
En, worden hoe langer
Myn' boeijen nog pranger,
  Nog hoû ik my regt.

Laet vry ook de winden,
Zich noodwaerts bevinden
  En stormen maer toe :
Nooit zyn myne vrinden,
Myn' harte beminden
  Van troostreden moè.

En komen eens tranen
Myn' wangen afbanen, —
  Wie wischt ze dan droog?
Het kroost; — 't springt lyk kranen,
Als moedige hanen,
  Naer vader omhoog.

Zy staen op hun' teenen,
En voelen by 't weenen
Den vader naer 't hart !
Ik voel wat ze meenen
En beef op myn beenen, —
't Is vader te hard.

Zoo staen ze te stryden,
Met 't drukkenste lyden,
Om vaders gezoen :
Ik kan 't niet vermyden,
Ik geef hun ter zyden
Een kus op de koen.

Nu zie ik ze springen
Weêr vrolyk in kringen,
't Kan zoeter niet zyn ;
Ik hoor dat ze zingen,
Zoo lustige dingen, —
Vervloôn is myn pyn !

April, 1850.

DE GULHERTIGE PHILIP.

De scheêmrende avond viel alreê,
De nacht kwam ongevoelig meê,
Toen Phlip eens voor zyn hutje zat,
Zyn kroost hem gansch omsingeld had,
In de avondlucht verkwikking vond,
Van d' arbeid zich geheel ontbond : —
Op eens zag hy in 't wyd verschiet,
Wat 't was, merkt hy door 't duister niet,
Doch eensklaps werd hy het gewaer :
Wat was 't ? ... Een man, een wandelaer.

De ryziger, met trage tred,
Kwam langzaem, sluipend aengezet ;
Hy boog, en vlug nam hy den hoed
Van 't hoofd, sprak zacht : vriend, wees gegroet !
Ach dorpeling ! Ik ben in nood,
Geef, geef me toch een brokje brood ? —
— Phlip zei : zit neêr, bedrukte man,
Ik zie, ge zyt geen edelman ;
Uw kleêren doen genoeg verstaen,
Dat gy van huis tot huis moet gaen.
Zit neêr ! rust hier wat voor myn woon,
De lucht is koel, en de avond schoon.
Myn vriend, gy wordt ter deeg verzaed,
Alvoor ge myne hut verlaet.
't Is waer ik bied geen overvloed,
Maer geef u met een gul gemoed,
En hoop dat het u wel bekoom',
Maer wees ook nimmer log en loom.

— Terstond bragt Philips vrouw ter disch,
Wat nieuwgebakken brood met visch,
Wat water uit een heldre bron,
Zoodat hy eten drinken kon.
De vreêmdling zat aen tafel neêr,
Nam spys en drank en at zoo zeer,
Al had zyn hongerige maeg,
Geen brok gehad in twee dry daeg.
Hy greep de kruik, dronk onbewust,
En voelde een' nieuwen etenslust.
Phlip zag dat zoo vermaêklyk aen,
Dus ging hy digt by tafel staen,
En spoord' hem aen, zoo keer by keer,
Tot eten, drinken naer begeer.
Nadat de gast dan wel bedaen,
Voor 't sobre mael nu wilde gaen
Den landman een bedanking doen,
Geheel verlegen zeî hy toen :
Ik heb geen geld myn goede man,
'k Weet niet, hoe 'k u betalen kan.
'k Beken u dan, 'k vraeg om verschoon,
'k Ben arm en heb noch huis noch woon !
— Er wordt u immers niets gevraegd
Voor al wat uw verteer bedraegt.
— Ach ja, hernam de vreemdeling,
Gy zyt der armen gunsteling.
— Klap op, sprak Phlip, ten eene mael,
Van stuk tot stuk, doe uw verhael.
Belangryk is 't, zeg my met een,
Hoe 't was met uwen stand voorheen ?

Voorheen was ik zoo ryk, ach, ach !
Ach! ach! Als ik het zeggen mag !...
— Myn vriend, laet uw geheim omhuld,
Als 't voortkomt uit uw eigen schuld.
De man zweeg stil, viel in gepeis,
Phlip dacht terstond : daer is 't bewys.
Nu ging hy voort in het gesprek,
En vroeg : zeg vriend, hebt gy gebrek
Aen hand of arm, aen voet of been,
Of zyt ge sterk genoeg van leên?
Zoo ja, blyf dan by my ter woon,
Ik geef u werk, den kost en loon.
God dank, God dank, dat deert my niet,
'k Ben frisch, gezond, gelyk ge ziet,
Nog jong en rap, zeer vlug en sterk,
Maer ken geen ambacht, stiel noch werk.
Geboren in een' hoogen stand,
Vertrouwd aen eene vreemde hand,
Verzorgd en door haer opgevoed,
Behebd met eer, met geld en goed,
Dacht ik, dat al myn leven lang,
't Lui lekker leven bleef in gang;
Maer lyk een swaelm (*) de lucht doorsnydt,
Gelyk het zwaerste stoomtuig rydt,
Gelyk een hemelster verschiet,
Zoo snel vloog 't schyn geluk te niet.
'k Begreep te regt, maer veel te laet,
Dat 't aerdsch geluk in schyn bestaet.

(*) Swaelm, voor Zwaluw by Kiliaen.

'k Bleef ongeleerd, 'k ken A noch B,
De armoê dryft my van dorp tot steê.

— Dat 's erg, dat 's erg, myn vreemdeling,
Sprak Phlip met verontwaerdiging.
Fortuin is ongestaêg, myn vriend,
Gy hebt te regt de armoê verdiend.
De ellend heeft u geheel bemagt :
Wat nu gedaen ?... 't Is gauw bedacht;
Blyf hier, gy zyt gezond en sterk,
Gy kunt my bystaen in het werk,
In 't kort begrypt ge dan te regt,
De waerheid van de spreuk die zegt :
Die kunst en arbeid stuersch verstoot,
Lydt immer door gebrek aen brood. —
De vreemdling drukte Phlip de hand,
En zwoer hem trouwen onderstand.

Oogstmaend 1849.

BY DE DOOD

VAN

MYNEN TEER GELIEFDEN OOM,

M^r. B*** (*)

Maer waerom toch dat zwarte kleed,
En al dat rouwgewaed ?
Waerom die sombre en nare kreet,
Die in myn hart ontstaet ?
Ach, 't is de dood die my bedrukt !...
Waer ? — Waer nu troost gezocht,
Nu zy my 't dierbaerst pand ontrukt
Waeraen ik lag verknocht ?

En gy, myn lieve jonge lier,
Gy kwynt en treurt thans ook;
Waerom is toch uw voorge zwier,
Zoo ras vervloôn, als rook ?
Zaegt gy de droefheid in myn hart,
Die my geheel ontstelt ?
Ontwaerdet gy de groote smart,
Die mynen boezem knelt ?

Is 't zoo ? — Hoû dan uw doffe snaer,
Stem.-stem een treurgezang,
En dat uw rouwge toon dan vaer'
In eenen tragen gang !...

(*) Overleden in 't kamp van Beverloo, op den 19 July van 1849.

Hy is niet meer, o neen, o neen !
Welk een herdenkenis!
Hier stort ik thans myn droef geween,
Voor dit zyn beeldtenis!

Sinds my die droevge stond beschoor,
Ben ik met rouw belaên ;
Sinds ik dien goeden oom verloor,
Is alle hoop vergaen.
Ja, noch het zachte vreugdgeschal
Der lieve teêre jeugd,
Noch 't zangrig koor, in 't eenzaem dal,
Niets baert my troost noch vreugd.

Gy brave en beste jonge man,
Gy waert het dierst genot
Van zus, van broêr en kind ervan,
Zoo deelend in uw lot.
Hoe jong, helaes, als prooi der dood,
Ontrukt aen 't Vaderland,
Waeraen gy uwe diensten boodt
Als trouwvol onderpand.

In u gloorde eene welvaertbron,—
Een' ryken levensloop;
En, eer uw mannentyd begon,
Vervloog die schoone hoop.
En dit onheelbaer rampgezigt
Is my thans toebedeeld;
Ja, al dat grootsche toekomtslicht,
Heeft me ydelyk gestreeld.

Soms, wen zyn schim myn hart bevreest,
   In 't duister van den nacht,
Dan spring ik op, gansch onbedeesd,
   En roep : Zyn dood was zacht.
Dan denk ik op zyn droevig wee,
   Toen hy by 't laetst geween
Nog sprak : *Myn broêr leef steeds in vreê,*
   Dan sterf ik nu tevreên!...

Toen werd hy in der Englen woon,
   Een zaêlge hemelling,
Waer hy een lauwerkrans ter loon,
   Voor zyne deugd ontving.
Daer rust hy zalig en tevreên
   Van aerdschen kommer vry,
Dit is dit troost in ons geween,
   Dit zet versterking by.

Gy, die zyn lot alom beweent,
   Droogt uwe tranen af,
Uw liefste schat met God vereend,
   Draegt thans een gloriestaf.
Daer vindt gy hem toch eemael weêr,
   Nadat door noeste vlyt
En oefening der deugdenleer,
   Gy daer ook eenmael zyt.

Brugge, 27 july 1849.

GODFRIED VAN BOUILLON

VOOR

JERUSALEM.

Het gansche christenheir, verbazend klein in tal,
Bereikt eind'lyk zyn doel, komt voor Jeruz'lems wal;
Jerusalem ! God wil 't, zoo roepen duizend monden,
o Gy, Jerusalem! voor u zyn wy gezonden!...
God wil 't ! wy zien de stad, de muren, torens, kerk ;
Een blik op 't heilig oord maekt geest en ziele sterk.
Men wyst elkaer de stad ; — de aendoening af te malen
Is buiten myn bereik : waer zou ik woorden halen ?
Te schetsen in een dicht de omarming, het geween,
Het kussen van den grond, dat zy van blydschap deên,
Myn jonge geest daertoe moest meer hoogdenkend wezen ;
't Was ligt voor d'Harpenaer in 't dichten meer belezen. —
De zeeman juicht, wen hy na lang te zyn geweest
De speelbal van den wind, op eenmael onbevreesd
't Gewenschte land ontdekt, dat hy graeg had bezeten ;
Hy toont van ver het aen : weldra is 't leed vergeten ;
Zoo ook was 't dat terstond de kruistogtling vergat,
Het doorgestaen verdriet by d'eersten blik der stad.
Godfried zal 't gunstig uer zich wel ten nutte maken,
My dunk ik hoor zyn stem luidkeels tot 't volk genaken :

—Spitbroeders ! ziet ge wel d'einpael van onzen togt?
Ziedaer het doel bereikt zoo lang door ons gezocht !
Het heilig doel, waertoe wy allen streefden, zuchtten;
Ziet, broeders, ziet, het schynt ons blyvol toe te vlugten;
Ziedaer ook in 't verschiet onze oude wereld stad,
Waer David zynen troon en God zyn' tempel had!
Ziedaer dien heilgen grond door Jesus eens betreden,
Zyn wonder hoofdtooneel, waer hy zoo heeft geleden !
Hy stierf er en nog heên ziet men zyn heerlyk graf :
Staet gy 't barbaersche volk dien grond nog langer af?
Zult gy nog lang dien grond door woestaerds laten schenden,
Laet gy dat heilig oord nog langer aen die benden ?
Dien grond, met bloed bespat, gekend door 's Heilands wee!
Kunt gy nog langer zien, dat trotsch daer een moskee
Jehovah's heilge plek, hoogmoedig komt te tarten ?
— Neen ! de onze moet ze zyn, stygt op uit 't diepst der harten;
God heeft ze ons toegedacht : wie kan Hem wederstaen ?
—Spitsbroeders prangt uw leên, schiet op den vyand aen !
Laet zien wie dat gy zyt ! denkt aen het vreugdig schallen
By Gorgoni, Oront' voor Antiochies wallen,
't Is 't zelfde slanggebroed ! 't zal ylings voor u vliën
Als 't kaf vliedt voor den wind ; wilt dapper weerstand biën !
Het Oosten en het West, staen stom op u te turen,
Zelfs Jesus uit zyn graf, staet alles af te gluren.
Wreekt onversaegd den smaed weleer aen God gedaen,
Met 's levens offering, vat stram uw vyand aen !
Is Jesus zelf hier niet gestorven voor ons allen?
Laet zien, o christenheld, voor dees geduchte wallen,
Dat gy voor God uw bloed, uw leven zelf verpandt!
Valt aen! God is met ons! Valt aen, dringt door, houdt stand!

God heeft ons hier geleid, hy zal ons verder helpen,
De zege praelt op ons, laet u door niets meer stelpen...

— Een aenval neemt thans plaets, het teeken wordt gegeven,
Maer de eerste storm mislukt, zoodat er velen sneven.
De buiten muer bezwykt, maer 't overigblyft stram,
Men waegt een nieuw beleg, bestormt haer met den ram
Die dra de muren beukt. De slingers werpen steenen
Naer 't zwadderig gebroed; zoo vliegt er weêr en henen
Een hoop van schicht en pyl, een stroom van ziedend pek
En olie brandend gloei; doch immer even strek
Staet daer 't aenvallend heir, 't belegrend koor te tarten;
't Ontbreekt er aen geen moed, geen koenheid aen geen harten
Op 't bolwerk van de stad, by ladder of by bres,
Ten koste van hun bloed, te klautren naer 't gepres?
Vergeefsche tegenstand! zy worden afgeschoten,—
Met 't zweerd ter neêrgeveld! — De graven ingestooten!

Wynmaend 1849.

EEN TRAEN

GEPLENGD OP HET GRAF VAN M. L. G.

Wanneer de wreede dood op eenmael komt te ontbinden,
Den heil'gen huêwlyksband, den band der teêr beminden,
Gewyd voor Gods altaer : de mensch dan half ontzield,
Roept met verbystring uit, terwyl hy nederknielt :
Ach God ! Myn God gy raekt, gy treft
Gelyk een donderschoot !
Maer stil ! Knielt neêr, hy slaept gerust,
In de armen van den dood!

Ik zag hem gist'ren nog, zoo minzaem vrolyk strengen,
In de armen 't lieve kroost : wie dacht aen tranen plengen?...
Hy smaekte rust en vreê ; hy, de Ega scheen gestreeld
Te zien in zyne Gâ, zyns wichtjes evenbeeld.
En nu helaes ! zoo ras ontrukt
Aen kind en echtgenoot' !...
Maer stil ! Knielt neêr, hy slaept gerust,
In de armen van den dood !

Wel gist'ren nog, ach ja ! In 't volste der genuchten,
Zyn geest door niets onthutst, er was geen leed te duchten,
Was hemelachtig goed, in zyne eenvoudigheid,
Nog in den vriendenkring, het beeld van heerlykheid !
Doch morgen staet een rouwig graf
Voor iedren sterv'ling bloot !
Maer stil ! Knielt neêr, hy slaept gerust,
In de armen van den dood !

Zoo strykt het al voorby, 't vliegt voor onze oogen henen,
Als rook is 't luistryk goed, op eens in 't niet verdwenen;
't Met roozen glinstrend pad, het streelendst bly genot
Verandert in cipres; zoo wisselt 's menschen lot.
En hy, die immer zoo ruimschoots
Hy heerlykst goed genoot,
Is thans niet meer, hy slaept gerust,
In de armen van den dood!

Nog gist'ren, gist'ren nog, wie kan de dood bevroeden?
Zyn edelminnend hart, altyd zoo voor 't behoeden
Van zyn geliefde stad, was teêr bezorgd; en ach!
Ach kon hy wel voorzien, dat in den naesten dag
Alreê zyn eindperk was voorspeld?...
O mensch! O tydgenoot!
Wyd hem een traen, hy slaept gerust,
In de armen van den dood!

Ach echtgenoote, kind! Heel biter zyn de smarten,
Die ge inniglyk gevoelt, — diepdrukkend voor u harten:
't Verlies uws dierbren schat! — De hemel heeft 't gewild!
Gy vindt hem eenmael weêr, stort uw gebeden mild
Tot Hem, die alles wel beschikt.
Hy rust in Sions schoot!
Ach ja! Uw lieve vader slaept,
In de armen van den dood!!..

Thienen, den 21 April 1851.

ALLERZIELENDAG.

Ici près de la tombe au regard qui la sonde
La mort de ses secrets découvre le trésor.
H. VANDEVOORDE.

Het doffe klokgeluid galmt duizlend in myne ooren,
Een naêr en droef gezucht ontsnapt myn rouwig hart :
My dunkt er roept een stem : wil Heer ons nu verhooren!
Nu by der zielen feest : verzacht nu onze smart ! —

Het gansche christenheir doet reeds zyn tranen leken;
'k Zie man en vrouw en kind met rouwgewaed omhuld :
Getroffen door die stem zal 't om genade smeeken,
Voor d'afgestorven mensch, ter zuivring zyner schuld.

't Gaet reeds naer 't eenzaem oord, bedekt met groene terpen,
Waer het luttel overschot der overleêdnen ligt;
'k Zie daer de gansche schaer zich droevig nederwerpen,
Terwyl ze 't hart vol rouw al biddend opwaerts rigt.

Hier treurt een ouderling den steunstok van zyn leven,
Geknield voor 't sombre graf, als rouwe boeteling,
Roept hy weeklagend uit : wil God myn zoon vergeven?
Maek, maek hem lieve Heer, welhaest uw hemeling.

Ginds is met zynen zoon een vader neêrgezeten,
Nu voor 't graf zyner gâ, dan voor dat van zyn wicht:
Barmhart'ge God! zucht hy, wil haer toch niet vergeten,
Maer schenk haer onverwyl 't volzalig hemellicht.

« Bid hier myn dierbre zoon! hier in dees duistere aerde
« Rust uwe moeder lief, die naer verkwikking dorst;
« Zy, die zoo dikwyls u beminnend om haer schaerde,
« En door haer moedermin u vasthechtte aen haer borst. »

Wie heeft er geenen vriend of naesten te betreuren,
Of wie geen bloedverwant, die naer verlossing streeft!!
Komt, vouwt uw handen hier, wilt hier uw kleeren scheuren,
Tot lafenis der ziel, die in de vlammen zweeft!

Het gansche christenvolk ziet men hier nederknielen,
Met 't biddend oog omhoog! — Het roept eenpariglyk :
Vergiffenis o God! voor al deze arme zielen!
Door 't bloed van uwen Zoon, neem ze in uw hemelryk!

't Is in dit eenzaem oord, dat gy best kunt beseffen,
Hoe nietig alles is in 't leven dezer aerd,
Wilt hier dat uwe stem regt hemelwaerts verheffen,
Tot God, die u zoo lang het leven heeft gespaerd;

Want de onverzaedbre dood rust niet op hare wegen,
Neen, immer reist zy voort, en kort den levensdraed
Van bedelaer en vorst; ze laet zich niet bewegen,
Door kracht noch groot gezag wanneer z'haer prooijen slaet.

Hier, lezer, zal men u ook komen nederstorten,
Hier onder deze zood daelt ge eenmael in het graf;
Dan ook roept ligt uw ziel : God. wil myn pyn verkorten,
Verminder, Heer, myn wee, verzacht, o God, myn straf.

Waertoe die haet, 't gewoel. die pracht, het grootsche leven?
Daer de onvermydbre zeis, steeds drygend boven 't hoofd,
Ons door een enklen sneed, hier wegrukt en doet sneven,
En ondanks alle magt van eer en goed beroofd!!!

VERGANGLYKHEID.

O, braucht die Zeit!
Denn keine jener Stunden,
Die einmal euch entschwunden,
Ja, selbst kein Augenblick
Kehrt jemals euch zurück.
***

Ach, kindje lief, waer is het roosje,
Dat gy al zingend hebt geplukt?
Waer is die bloesemgeur, myn koosje,
Die des aenschouwers oog verrukt'? —

Ach, 'k zag het roosje lief, verslakken,
Zyn' roode blaedjes vielen neêr;
'k Zag knopje en kroontje en kelkje snakken,
Ja 't heele bloempje, ach, — *'t is niet meer!...*

En 't gindsche beekje, beste kindje,
Dat steeds zoo helder afwaerts liep?
Waer 'k u, by 'n zoele zuidewindje,
In zyne baertjes spieg'lend, riep? —

Ach, d'heete zonne schoot haer stralen,
Op gansch het aerderyk ter neêr:
Zy droogde 't uit, in gindsche dalen,
En 't beekje, ach, kindje, *'t is niet meer!...*

Kom, breng me verder in het lommer,
Waer 't blaêrryk' boompje u lokt'; —
Waer gy die blaedjes, zonder kommer,
Van 't jonge, teedre takje trokt!

Ach, ach, de wind was fel ontstoken ;
De stormvlag woedde meer en meer,
En steng en takjes zyn gebroken ; —
Ach, 't koele lommer *is niet meer*

Waer zyn ze, wen we in 't gras gezeten,
Der lieve vogeltjes gezang,
Zoo vreugdevol, het leed vergeten,
Aenhoorden, gansche dagen lang ?...

De lucht deė hun van koû verstyven :
't Was zulk een naêr ontstuimig weêr,
De regen deê hun verder dryven :
Ach, 't voôglenkoor *is er niet meer !...*

Waer is uw broertje, dat hier speelde ?
Dat zoo wel leerend, brave kind :
Een waerlyk Englen evenbeelde,
Door de ouderen zoo teêr bemind ?...

Ach, ach, men droeg 't naer 't gindsche kerkje
't Was dood ; 't ging naer onz' Lieven Heer ;
Nu ligt het bleek in 't stille zerkje,
Ach, en — het broertjen *is niet meer !...*

Dus zien we alzoo, myn lieve kindje,
Dat alles hier op aerd vergaet...
O, laet ons dan, myn beste vrindje,
Het goede doen, eer 't scheidsuer slaet !...

Thienen, 31 January 1852.

HET EI VAN COLOMBUS.

'l Werk van andren te bedillen,
Is al ligtelyk gedaen;
Proeven geven in geschillen
Daer gewis hangt meerder aen.

'l Werk van andren staeg te laken,
Daertoe is de nyd gereed;
't Ei zal er de proef op maken,
Zoo als dit Colombus deed. —

Pronkers, aen een' disch gezeten,
Telden Clombus (*) vaert voor niet;
't Werk een kleine zaek geheeten
Hoe de ontdekking was geschied.

— 't Niet'ge Amerika te ontdekken,
Moest daervoor zoo 'n groote magt!
Ieder kon daer henen trekken,
Had hy zulks maer eens bedacht! —

En zoo ging men voort te zwetsen
Met te laken zyn daên,
Ja, men hield niet op te schertsen,
Tot Colombus riep: Welaen!

Heeren, wilt gy eens beproeven,
Op een ei op 't hoofd kan staen,
Zonder dat men 't kan behoeven
Met de ving'ren by te staen?...

(*) Clombus, voor Colombus.

Gretig was men aen 't rollen,
Over bord en tafel heên ;
Maer het ei bleef immer hollen,
Viel gedurig overeen.

Duivel, riep een zeevaertswyze,
't Ei kan zoo niet blyven staen ! —
Doch Colombus, met dien gryze,
Lachte, en dacht : 't is gauw gedaen.

Heeren, nimmer zult ge slagen,
Sprak Colombus vol gezag ;
Mag *ik* eens het proefje wagen ?...
Top !... En 't ei zonk by den slag.

Spytig stonden zy te kyken,
't Ei stond regt, bleef overeind,
Deftig op het bord te pryken,
En het proefje was voleind.

O, riep men, met grimm'ge kreten,
Dat is niets, op zulk fatsoen
Had men dit ook wel geweten,
Ieder kon het zoo ook doen.

Ik beken het, Myne Heeren,
Sprak Colombus hun nu aen ;
Maer, 't verschil ga ik u leeren :
't Is door my alleen gedaen. —

22 van Oogstmaend 1849.

EEN VADER

AEN HET ZIEKBED VAN ZYNEN ZOON. (*)

Wat wilt gy my vader aen 't leven verbinden!
Men geest is zoo zwak en reeds dood is myn hart;
Welhaest zult gy my op het bed niet meer vinden :
De dood heelt weldra al myn pyn en myn smart.

— Myn zoon staek uw klagen, het geldt nog geen sterven;
Uw leven is 't myne, uwe pyn is myn pyn;
Myn dierbare zoon, ik kan u ja niet derven;
Nog lang moet gy vader tot troost-steunsel zyn.

— Stelp, vader, ach stelp al uw bidden en zorgen,
En wisch uwe bloedige tranen maer af;
Want eer dat de dageraed kiemt in den morgen,
Ach, vader ! myn vader, dan dael ik in 't graf.

— Nog niet, myn geliefde, het graf blyft gesloten,
Tot dat gy uw loopbaen met deugd hebt bezaeid ;
Een toekomst vol lauw'ren, met vreugde begoten,
Is 't loon dat het deugd minnend leven omzwaeit.

— Wat kan my 't genoegen der wereld nog baten?
Dat haet en vol nyd dragend, nietig gewest?...
Ach, vader ! ik wil 't zonder morren verlaten,
Reeds hoû ik het oog op myn schepper gevest !

— Myn zoon! ach hoe streelend voor my uw vertrouwen,
Uw heilgloed, uw hoop, uwe liefde tot God;
Dog laet my nog jaren uw leven behouden
Dat leven onmisbaer, zoo weerd in myn lot.

Uw lot, ja ik voel het, door foltringen wrak,
Drukt hard op myn lyden, rukt staeg aen den draed
Van 't krachtlooze leven, door 't lyden zoo zwak,
Dat 't reeds naer het sombere grave toe gaet.

Zie, kind, hoe ik bidde, zie hier hoe ik kniel;
'k Heb reeds voor dit kruisbeeld een traenbad geloosd,
Gezucht en geroepen uit 't diepst myner ziel:
O God! O myn hoeder! Laet, laet my myn kroost!

— Mogt' 't Gode behagen, te stelpen dees nood,
Te geven gehoor aen het naerste geween,
Te rukken myn geest van den oever der dood,
Dan leef ik voor Gode, voor vader alleen.

Thienen, den 30 december 1850.

(*) Die het stuk: *Een stervende*, van den heer L. F. David, bestierder van het onderwysgesticht te Aeltre (Oost-Vlaenderen) gelezen heeft, zal gemakkelyk zien dat ik het van verre heb nagebootst. —

AEN MYNEN VRIEND***,

DIE MY ZOO MENIGWERF OM EÉN DICHTSTUKJE VROEG.

Hoe 'k peins en my het breine kwel,
Hoe 'k wring en dring en liere stel,
Hoe 'k stemrust, maet en voeten tel,
Geen enkle toon, geen yl geschel
Kan al myn poogen baten, helpen,
En minder nog myn dichtluim stelpen...

Wat 's toch dat dichtsnoer 'n aerdig ding,
Ofschoon ge wilt, dat 'k verjes zing,
Er meê van vriend tot vriendje spring,
En zoo uw uiten staeg volding,
Kan 'k huid' de minste stoffe vinden,
U zoo iets nieuws te saêm te binden.

Wat 's, vriendje, dat ge my weêr vraegt?—
Een stroofje of dry, zoo maer gewaegt
Van 't voorwerp, waer gy altoos van zaegt,
En my onlangs hebt van geklaegd?
Doch, daer 's zoo gauw niets van gezongen,
Veel minder 't naer uw wensch voldongen.

Kom, 'k zing u dan zoo maer een lied,
Hoe 't eerst en best uit 't stifte vliedt,
En 't is, zoo als ge alreede ziet,
Van 't bloempje, dat de liefde u biedt:
Die balsemgeur, u zoet aen 't harte,
Ja, ambrozyn in al uw smarte.

Dat voorwerp, vriendjen, u zoo dier,
Voor 't welk ik thans de kopp'ge lier
Een toon ontwring, en mael en sier,
Dat liefje, schynt my, zal u schier
Met lyf en ziel, met hart en zinnen,
Tot aen het graf opregt beminnen.

Aenschouw heur edel hoofd, zoo schoon,
Die liefdeblos der maegdekoon,
Waer 'n waes van deugden ligt ten toon,
Herdenk, hoe ze in heur eenzaem woon,
Voor u gebukt, met nedrig hoofde,
U eed en trouw ter dood beloofde ! —

O, zeg niet dat ik my vergis,
Beken en zeg : het is gewis
Een blydevol herdenkenis
Aen haer, voor wie myn leven is,
Die 'k steeds in aller oord en tyden
Den laetsten liefdedrop zal wyden. —

Ja, vriendje lief, wat zeg 'k u meer
Van al dat zoete, u steeds zoo teêr,
Die minnegloed, dat lief beheer
Uws beider zin, die reeds zoo zeer,
Zoo vast en met een puer geweten
Zich schakelt lyk een stramme keten ! —

Is 't zoo ? — Herhael het dan voorwaer,
En zeg me, vriend, 't is duidlyk klaer,
Zy hoort aen my, ik hoor aen haer,
En eerlang vormen wy een paer;

Een paer, voor eeuwig saêmgebonden,
Door deugd, — in liefdegloed verslonden!

En, zie nu, hoe 'k de liere, strang,
Voor u en haer, zoo teeder prang;
O, moog' dan ook dees minnezang,
U toegewyd, beloofd sinds lang,
In uwen album ryk'lyk pronken,
Hy is u hartelyk geschonken!—

Thienen 7 Juny 1851.

SCHOENMAKER, BLYF BY UWEN LEEST.

Een zakuer, door een' aep gevonden,
Werd vast door hem aen 't lyf gebonden,
Met zyden lint daeraen gehecht,
Waerop hy haer beziet en zegt :
Wat scheelt er, drommel, aen dit werk !—
Zy loopt vooruit, — gaet veel te sterk.
Hy knoopt ze los, — stelt haer terug :
Beziet het blad, — kykt op den rug...
Hy draeit haer eind'lyk weêrom voor,
En brengt ze fluks by 't regter oor :—
Nu roept hy uit : wat slag is dat !—
Hy kneutert, roert aen ketting, rad,
Hy wervelt, draeit en trilt er aen,
Tot 't uerwerk eind'lyk stil blyft staen.

*****

't Ging met ons aepje, zoo als het met meêngen gaet,
Die iets verrigten wil waervan hy niets verstaet ! —

Wynmaend, 1850.

DE REIZIGER.

Een reiz'ger, om zyn dorst te koelen,
Zocht naer een' heldre zuivre bron,
Toen hy, God dank, een beek zal spoelen,
Waeraen hy ruimvol drinken kon.

Doch, 't water scheen hem niet te smaken,
Dus woû hy immer verder gaen;
Hy dacht : 'k zal beter wel geraken,
En ging zoo peinzend verder aen.

't Zal dra wel helder, zuiver blinken,
Zei hy, en liep snel langs het boord;
Vol ydle hoop, wil nog, niet drinken,
En 't beekje ruisselt glibbrend voort.

Nog niet, zegt hy, 'k wil nog wat wachten,
'k Drink zulk een troebel water niet;—
Pas op, gy zult 't zoo lang verachten,
Riep zeker man, tot 't niet meer vliet.—

De reiz'ger wilde 't niet begrypen,
En snelde voort, allengs om hoog;
Maer ylings ziet hy 't niet meer zypen,
Want beekje, en brontje stonden droog.

Let op, ik zeg het u, dit voorbeeld is gemeen :
De mensch staet immer bloot aen zulke rouwigheên;
Want, 't leven glipt hem weg, alvoor hy zal geraken
Tot 't weerdiglyk gebruik, dat hy er van wil maken.

Bloeimaend, 1849.

ALEXIS EN ELVIRE.

Des hemels reine pure liefde
Glom in haer neêrgeslagen oog.
CH. LEDEGANCK.

Myn teedere Elvire, wat min ik u zeer,
Myn boezemgloed suist,
Uit 't hartaêrtjé bruist
Het stroomende bloed van omhoog naer omneêr.

— Alexis myn trouwe, stelp, stelp uwen drift,
Stil, stil maer uw bloed,
Bedaer uw gemoed,
Gy staet in myn harte zoo zuiver gegrift!

— Kom, hartelief, leg in myn' zyd' uwe hand,
Voel hier, by 't getik
Van 't harte gesnik
Hoe bruischend het vocht in myne aderen brandt.

— Ik ook, voel die minne, maer rein is myn gloed;
Bemin dan als ik,
Geen onrein getik
Heeft ooit myne ziele met geillust gevoed!

— Elvire, kom hier aen myn' zyd', wees niet bang,
Kom, bied my uw mond,
Kom, heel myne wond,
Bedek met uw rozenwaes lippen en wang.

—Laet, laet my Alexis, myne eer ongeschaekt,
Nooit, nooit in wat zin,
Heeft de onreine min,
Elvire den boezem, geschonden geraekt!

Elvire, neen, biedt hem den boezem niet aen;
Haer harte wordt bang,
Met blozende wang
Komt 't meisje zyn aenzoek beleefd af te slaen.

Zoo houdt by die liefde, dat minnende paer,
Hoe lief'lyk verengeld,
Hoe gloeijend verstrengeld,
Door reine min steeds zich verpand aen elkaer.

Sprokkelmaend, 1850.

NAPOLEO'S LAETSTE POOGING

TE WATERLOO.

Daer stygt hy weer, de reus dier onversaegde slagen,
Hartstogtend heft hy thans uit zyne ballingsdagen,
Den toover standerd op, en vliegt naer 't *Seine* strand :
Daer tuigt hem zyn gemoed dat hy in Belgenland
De koningen der aerd weer moet ten stryde dagen,
En voor zyn heldenarm Euroop moet nederlagen.
Op 't pypende gefluit, het dof geraes der trom
Vliegt hy vooruit, omringd der magtigste kolom :
Met ziet de zegester met grooten luister glansen,
Ontwikk'len nieuwen moed in 't hart der dappre Franschen :
Vooruit, vooruit, weldra heeft d'arend, snood verbelgd,
Des vyands hoogmoed trotsch vergruisd, verplet, verdelgd.
Men naekt, wordt handgemeen. O! zulke dag vol luister
Stelt d' Austerlitschen roem nog eeuwig in het duister!
Gelyk een bliksemstrael rent hy het leger rond!
Een gunst'ge poos des Lots !... Zoo zal uit elken mond
Zich 't zegenpralend lied, tot aen den Rhyn doen hooren,
Een gunst'ge poos des Lots !... En 't Keizerryk zal gloren!—
Het bloed stroomt ruisslend voort; een schrikkelyk gevecht
Ploegt wederzyds den grond, door woede en moed belegd.

Lof, lof aen Wellington, geduchte, dappre stryder,
Door uw vernuft en moed werd gy den volksbevryder
Van 't algemeen verbond.. Voor Vaderland en Vorst
Beveelt hy gansch de magt. Zie, hoe met koene borst,
In 't heetst des slaggewoels zyn spichtig stale schitterd,
Hoe zyn' heldhaftigheid des vyands wrok verbitterd...
Zoo wreev'len allen nog, door woede als steen verhard,
En hy, den Oorlogsheld, den schrikbren angst in 't hart,
Schept nog een weinig aêm en spreekt zyn' strydcohorten,
Den strydmoed in de ziel by 't klettrend nederstorten :
Valt aen, sluit u in een, ons wacht de zege alom,
Zoo roept den Grooten Man, in 't aêklig krysgebrom
Van schietgeweer kanon, klaroenen en bazuinen;
Doch vruchtloos alle magt; hier laet hy ware puinen,
Hier op den Belgengrond, van 't uitgelezen heer,
Van gansch de jonglingschap; hier laet hy magt en eer
Den Waterlooschen Leeuw, den doemling zyner daden,
Die hem het strengre hoofd, door smaed en hoon beladen,
Ter aerde nederbukt, zoodat zyn groote daên,
In 't stroeve levenspad, hier, smartvol zyn vergaen.

Thienen, 27 january 1851.

AEN VRIENDJE I.-D.

(LUIMDICHTJE OVER ZYN HONDJE.)

Van uw hondje, liefste vriendje.
Wilt ge dat ik u iets zaeg'?—
Ei, waerom toch,
Zou ik nu nog
Niet gedoogen op uw' vraeg?—

Van uw hondje, beste Iwantje,
Zoo een troetelend gedicht?
Wyl het spelend,
Likkend streelend,
Blyde aen uwe voeten ligt?

Van dat trouwe lieve beestje,
Dat u zooveel vreugd verschaft,
Wen het rollend
't Steertje krollend
U zoo minzaem tegenblaft?—

O, dat baerde me ook genoegen,
Want, hoe dikwerf zat het niet
Op myn schootjen,
Dat 't zyn pootjen
Aen myn hartjen rusten liet;

En hoe is het niet gedienstig,
Daer 't zoo wakker u bewaekt?
Want, hoe bleft het
En hoe keft het
Telkens men uw wooning naekt!

Hoe verdedigt 't u als meester,
In uw bloô schertsend geschil; —
Doch soms woedend,
Byna bloedend,
Wen men u beschaden wil.

Waerlyk, 't is een trouwvol diertje,
Immer blyde, frank en koen:
't Zal in lyden
En verblyden
Stadig uwen zin voldoen.

Al verstond het uwe tale,
Het gehoorzaemt, wen ge wenkt;
En hoe spartelt
En hoe dartelt
't Beestje, wen ge hem eten schenkt.

Neen ik ook zal 't nooit vergeten,
'τ Diertjen, u zoo duer aen 't hart,
Dat gedurig
U zoo vurig
Als met roozen 't weedoen tart.

Louwmaend, 1852.

HEBZUCHT.

Eene ekster sleepte duizend dingen :
Zoo paêrlên, geld als gouden ringen,
In haren winkel waer ze sliep.
De huishaen loerde 't af, en riep :
Wat doet gy, juffer, met die zaken,
Die u toch nooit gelukkig maken?
Ei, sprak ze toen, schynt u dit raer ?
Ik heb ze ja voor 't *hebben* maer !

—

DE JONGEN EN DE BIE.

Een bie was in een bloem gekropen,
Waeraen ze zoeten honing vroeg,
Toen juist een knaep kwam aengeloopen,
En stout de bie eruit verjoeg.

Het bietje zei : hoe durft ge 't wagen,
Gy, die myn' nyverheid hier ziet,
My uit dees zoete bloem te jagen,
Of kent ge mynen angel niet ?...

'k Dring in der bloemen nektars vaten,
Waer 'k honing vind ; en, zoudt gy dan
Er my niet stil en rustig laten,
Gy, die ik streng'lyk straffen kan !

Myn knaepje, 't zal u wel berouwen,
Van u zoo dartel, onbedacht,
Aen mynen angel te vertrouwen,
Die dapper zynen vyand wacht.

Zoo sprak ze en schoot hem op de wangen,
En stak er 't lansje bitsig in;
Maer ach, 't bleef in de wonde hangen,
Het bietje stierf, 't had geen gewin...

***

Het bietje in drift, wat ontevreden,
Leert iedereen hier in het kort,
Dat iemand, door wraekzuchtigheden
Zich altoos in het ong'luk stort.

Louwmaend 1849.

KINDERHULDE.

Lof, lof den dierbren kindervriend,
  Zoo roepen we om het meest,
Tot hem, die ons zoo teer bemint,
  Want 't is nu 't vaderfeest!
Aen u dan, vader, drymael lof,
  Den leidsman onzer jeugd;
Gy rigt ons hart naer 't hemelhof,
  Door wetenschap en deugd.

Juicht, broeders, juicht nu, gaet tot hem,
  Want 't vaderfeest is daer;
Geeft kracht en zwier aen ziel en stem,
  En spant de blydste snaer:
Ja, dat in eenen heeten walm,
  Als 't reukwerk van Gods woon,
Uw dankbre vreugdetoon nu galm',
  Hier, om des vaders troon!

Ons jeugdig hart gevoelt een vreugd,
  Die uitschynt op 't gelaet;
Het is een ware zielsgeneugd',
  Die in ons hart ontstaet;
Wy naêdren daerom nu zoo bly,
  En storten vóór uw' voet,
Op 't overschoone feestgety
  Ons kinderlyken groet.

Uw zorgelyke vaderhand,
  Leidt ons door 's werelds zee;
Zy zet ons veilig op het strand,
  Bevryd van alle wee :
Gy zyt voor ons de zuivre bron
  Van wysheid en van deugd;
Gy dient ons als een heldre zon,
  Tot licht in onze jeugd.

Gy, waerde vader, heelt de pyn
  Van 't knagend hartezeer,
Waervoor we u eeuwig dankbaer zyn,
  U, vader, ons zoo teêr;
En daerom heffen we onze stem,
  Met een verheugd gemoed,
En roepen met een nadruksklem :
  Wat is ons vader goed!

Wy voelen in ons jonge borst,
  Een' gloed van minnend vuer,
Die immer naer uw liefde dorst,
  Aen dit ons hart zoo duer;
Ja, ja, gy mint de kleinen teêr,
  Gy troost hen in het leed;
Gy doet gelyk ons lieve Heer
  Weleer op aerde deed.

Wy ook, wy minnen u opregt,
  U, die ons jeugd geleidt;
Wy blyven u steeds aengehecht,
  Door liefde en dankbaerheid;

Ja, vader, dit verzeêkren we u,
  Bestempeld met onze eer,
En worden brave zonen nu,
  Door 't volgen uwer leêr.

Ontvang dan deze erkentenis,
  Voor 't goed aen ons gedaen,
Het zy een' waêr getuigenis,
  Voor zorg, en voor weldaên;
Ontvang ook onze kinderhuld'
  O ja, gy zyt ze waerd,
Dan zyn ons wenschen ruim vervuld,
  In al wat vreugde baert.

Ook daêglyks wordt een beê gestort,
  Tot onzen God en Heer,
Opdat ge steeds gezegend wordt,
  Versterkt in uwe leêr;
Opdat Hy u nog lang bewaêr'
  Tot herder dezer woon,
En hy u onder d' Hemelschaer,
  Met eeuw'ge lauwren kroon'.

Bloeimaend 1849.

DAVID EN DE PROFEET NATHAN.

Door overspel en moord had David zich geschonden,
En zyn geweten zwaer besmet met grove zonden :
Misschien door het gedacht omdat hy koning was,
Dat 't gruwel zyner daên, van zynen laekbren pas,
Aen hem als Heer en Vorst, niet euvel werd genomen,
En dat de blaem en schand niet aen 't gehoor zou komen,
Doch Nathan de profeet, zachtmoedig als een schaep,
Ontwaekte Davids geest, uit zynen weeldgen slaep.
Hy wist, dat 't middel van regstreeks hem aen te spreken
Hem dieper dan weleer in zonden nog kon steken;
Het hart van David was verstokt in zond'gen staet,
En door de wellust diep gedompeld in het kwaed;
Dus wou hem Nathan eerst week en gevoelig maken,
Opdat hy met gemak tot inkeer mogt geraken.
Hy stelde David in een fraei verdichtsel voor,
Hoe eens een arme man zyn eenigst pand verloor,
Hetwelk een ryke gast, die alles naer gedachten,
In overvloed bezat, uit weelde kwam bemagten.
't Verdichtsel, juist gepast op Davids euveldaên,
Had niets byzonders in; doch alles komt maer aen,

Op 't geen de omkleeding heet, of hoe men nog kan zeggen,
Dat men welsprekendheid zoo bestig af kan leggen.
Den armen schildert hy in zulk belangryk licht,
Dat hy zyn boezem treft, die voor deze inspraek zwicht;
Doch dees gelyknis zelv' wil ik u laten hooren,
Waerby in elken trek des sprekers kunst zal gloren.
— Twee mannen woonden eens in een dezelfde stad,
De een leefde in overvloed wyl de ander niets bezat;
Of de een was deftig ryk en de ander arm, ellendig,
Ontbloot van al, terwyl de ryke hield bestendig,
Veel schapen, horenvee, en kudden in getal :
Zyn rykdom was verbreid; zyn buer had niets van al;
Niets dan een eenig lam, dat hy zoo wel bewaekte,
't Leefde in zyn kindren kring, 't was al wat hem vermaekte;
't At zelfs van zynen brok en dronk uit zyne kom;
't Sliep in zyn schoot, en als een dochter wellekom.
Maer ach! 't Gebeurde eens dat de ryke moest vergasten
Een' vreëmdeling, een Heer, dus moest men 't vee betasten;
Hy nam niets uit zyn' stal, maer eischte 't eenig lam,
Dat men dien armen man, geweldiglyk ontnam.
— Aendoenlyk is 't verhael, vol kiesheid, vol gevoelen :
't Trof Davids hart en ziel. — Wat Nathan wou bedoelen,
Begreep de koning niet, en zei : 't gedrag is snood,
Zoo waer als Gode leeft, hy is een man der dood!
En Nathan de profeet, verheugd, van harte bly,
Riep na een luttel tyd : *Die man, die man zyt gy!*

Wynmaend 1850.

AEN EENE MOEDER,

BY 'T AFSTERVEN VAN HAER EERSTE KINDJE.

Waerom valt ge thans aen 't klagen,
Gy, die 't roosje hebt gedragen,
Van uwe eer beroofde tronk?
Door den Seraf afgesneden,
En verplant in 't zalig Eden,
Is het nu der englen pronk.
BILDERDYK.

'k Zag u, o dierbre hoedster
Aen 't wiege van uw kind,
Als een ware voedster,
Die haren zuig'ling mint.

Er was iets dat u griefde :
't Verlies uws teërste kroost,
Het spruitjen uwer liefde,
Uw eerste lieve troost.

Ja, groot was al uw zorgen,
Helaes, toch zonder vrucht;
Want, in den naesten morgen
Gaf 't reeds den laetsten zucht.

'k Zag de engeltjes toen naëdren,
By 't overleëdne wicht,
Het in hun' kring vergaëdren,
Omstraelt door hemellicht.

Zy droegen 't zacht naer boven,
By onzen lieven Heer,
Om eeuwig Hem te loven,
Te pryzen meer en meer.

Daer is het nu verengeld,
In 's hemels schoonste zael,
En eeuwiglyk omstrengeld,
Door Godes liefdestrael.

Hy, die 't u had geschonken,
Ter looning uwer deugd,
Laet 't kindjen eeuwig pronken,
Met overvloed van vreugd.

En gy, gy klaegt, o moeder,
Waerom toch al die smart;
Is 't niet onze Albehoeder,
Die zulke rampen tart? —

Ach, staek uw droevig weenen,
En rigt uw hart tot God,
Hy zal u troost verleenen,
In dit, uw nypend lot.

Hy plaetste daer in 't Eden,
Uw teêrbeminnend kind;
Daer stort het zyn gebeden
Voor Moeder, teêr bemind. —

Het telgje is niet verloren,
  Het is by onzen Heer,
Dus wil myn' beè verhooren,
  En ween voortaen niet meer.

Weet, dat u God woû leeren,
  Hoe gy in iedren tyd,
Uw hart tot Hem moet keeren,
  Ofschoon ge bitter lydt.

Ja, dank hem nog gestadig,
  Voor uw verloren kroost,
Dan is hy u genadig,
  En gunt u zynen troost.

July 1849.

ROUWBEKLAG VAN BELGIE

OVER

DE VROEGE DOOD VAN HARE MAJESTEIT

LOUISA-MARIA-THERESIA-CHARLOTTA

VAN ORLEANS,

KONINGIN DER BELGEN,

GEBOREN TE PALERMA, DEN 3 APRIL 1812,
OVERLEDEN TE OOSTENDE, DEN 11 OCTOBER 1850.

Waerom toch treurt ge, vaderland,
En houdt ge uw vreugde schuil?
Van waer toch dreunt langs alle kant,
Dat aëklig doodsgehuil?

Ach! waerom klaegt ge, vaderland,
Waerom zyt gy bedeesd?
Wat kenschetst toch die lamferband?
Wat kilt zoo stram den geest?

Wat deert u dan, myn vaderland,
 Waerom ziet gy bedrukt?
Beweent gy soms een edelpand,
 Door 't noodlot u ontrukt?

Van waer dat wapprend rouwgewaed,
 Wat is er maer geschied?
Waerom is 't dat gy treuren gaet,
 Bezwangerd van verdriet?

Ach beef! myn waerde landgenoot,
 Ik vrees voor ongeval;
Beduidend is die schot op schoot,
 In haven en op wal.

Het is geen blygeschut, ach neen!
 Daer galmt geen vreugd hoozee!
Geen lustgezang, maer treurgeween:
 Een zeer hartfoltrend wee!

Natuer schynt in haer loop gestuit,
 Omhuld met rouwgewaed;
Geen zuidwind blaest, geen vogel fluit,
 Geen schaepje springt, noch blaet!

Een' doodsche stilte omvat 't heelal;
 Een' rilling grypt het hart;
Natuer voorspelt het droefst geval:
 Eene onuitmeetbre smart!

Geen adem dringt het speeltuig uit,
Geen toon ontspringt de snaer;
Geen bloempje, dat zyn kelk ontsluit,
Of 't wordt dien rouw gewaer.

En deur en venster al op slot;
De winkels digt geluikt :
Welk is dan toch dat nypend lot,
Dat alle vreugde sluikt?

Zie maer dien droeven, bangen tred
Van hen, die henen gaen:
Het hoofd gebukt, het oog bewed
Met de aller rouwste traen!

Dat klokgeluid, dat kilgedreun!
Dat naer geween, 't gesnik!
Dat treurgekerm, dat rouwgekreun,
Wekt wee en angst en schrik!

Waerom dan schrikt ge, vaderland,
Wat is er dan gebeurd?...
Ik beef, ach spreek! — welk dierbaer pand
Wordt toch beweend, betreurd?

Spreek, vaderland! zegt wat u strengt
Tot doodsche sluimering?
Zeg maer, waerom gy tranen plengt...,
Mist ge uwe lieveling?

Ach! ach! de dood, die wreede dood!
(Hartknellend is 't gemis!)
Rukt uit der Belgen trouwe schoot,
Ach wie!!!... *Marie-Louise!*

Lowics-Marie, dat kostbre pand!
Die teedere echtgenoot',
Die steun van godsdienst, vaderland,
Is thans niet meer — Ze is dood!!!

De dood ontrukt hier aen den vorst,
Een' gade hem zoo waerd!
Een' moeder aen der kindren borst,
Een' puikvorstin aen de Aerd'!

Aen Belgie, eene koningin
Van weldoen nooit verzaed;
Een troost aen 't arme huisgezin,
Een steun aen kerk en staet! —

Toen eens de vryheid, duer gekocht,
Ons deerlyk werd benyd;
Toen Willems leger ons bezocht,
Ons daegde tot den stryd;

Toen 't land verraêdlyk werd verrast,
En magt en moed verloor;
Toen 't onverhoeds werd aengetast
Door 't hollandsch legerkoor;

Zag men door 't fransche heir toen niet
Ons Belgenland ontzet, —
Dat 't vreemde koor van hier verstiet,
Verjoeg naer 't hollandsch wed?...

Dat Belgie onafhanklyk leeft,
Vry, in den waren zin;
Nog Vorst en eigen wetten heeft,
Zy.., danks der Koningin!

Wie wydt haer dan geen tranen toe,
Wie wordt het hart niet nauw?
Wat hart is niet van weedoen môe,
Wat Belg gevoelt geen rouw!

Te regt wordt zy, o Belg, betreurd,
Die voor u zorge had;
Te regt dat gy een traen verbeurt
Voor haer, die voor u bad!

't Vertoon van dorp en vlek en stad
Vermeldt een droeven spyt;
Een treurgevoel, dat 't hart omvat,
Getuigt dat Belgie lydt.

En hoog en laeg, en ryk en arm,
Aenvaerdt het rouwgewaed:
Een lamfer treurt om hoed of arm,
Van burger en soldaet.

Een beè dringt door het zwerk omhoog,
Tot voor de regters troon,
Al ligt geknield, al rigt het oog
Naer 't Eden, de eeuw'ge woon.

Van daer werpt zy een' gullen blik
Op Volk en Kroost en Gaèd,
En groet nog met dien minnenknik,
Als in haer vroegen staet!

By d' overgang naer 't Eden, Belg!
Laet u de Koningin
Tot erve, hare eigene telg,
Haer dochter, de Vorstin.

Dees is der Moeder evenbeeld,
Met deugd, godsvrucht bezield;
Hecht u aen haer, zoo onverdeeld,
Als gy aen Moeder hieldt!

't Gemis, waervoor den boezem beeft,
Gewis, het klemt de borst;
Maer wen de trouwe burger leeft,
Voor vaderland en Vorst;

Wen 's Konings noodlot 't zyne wordt,
Wen hy zyn Vorst bemint,
Met graegte 't spichtig stael omgordt,
Getrouw blyft aen 't bewind,

En graeg voor 't vorstlyk huize vecht,
Voor 't welzyn van den staet;
Aen land en Vorst zich strammer hecht,
Voor hem zyn gà verlaet!...

Wen, zeg ik, 't volk zoo wel gezind,
Zoo nauw aen Koning hangt,
Dat het zyn Vorst naest Gode mint,
Niets dan zyn heil erlangt';

Stelp dan, o Vorst, uw klagend wee,
Hoe nypend ook de smart!
De Belg deelt al uw weedoen meê,
Hy draegt zyn Vorst in 't hart.

Getroost! de naem der Koningin
Is nooit voor Belgen dood!
Sterft nooit, — hy blyft by 't nagezin
Voor Belgen, eeuwig groot!

October 1850.

DE JAGER.

(ANECDOOT.)

Een groot liefhebber van de jagt,
Op ganzen, eenden, sneppen, zwanen,
Vertrok by 't naêdren van den nacht,
Bevracht met een' van zyn' snaphanen.

Een snaphaen, lyk men vroeger zag,
Met steen en buskruidpan beslagen;
Men kende geen *percusie* slag:
Een steen moest 't vuer 't geweer in jagen.

Zeer wel gedost met haren vel,
Slopkousen van de sterkste lappen,
Gegespt, gebonden, alles wel,
Kwam hy met *Canis* aen te stappen.

Hy kroop langs Maes en slooten voort,
Begeerig om iets af te loeren,
Toen hy op eens wat schaêtren hoort,
In 't dikke riet van een der moeren.

Hy steekt zyn snaphaensloop vooruit
En hukt zich neêr, met 't hoofd naer voren;
Beloert behendig zynen buit,
Maer ach!... Hy heeft den steen verloren.

Wat nu!... Ja goede raed was duer!
Het wist maer niet hoe hy 't zou maken;
Hoe geef ik, dacht hy, nu myn vuer,
Ik ben gefopt hier in myn zaken.

Hy stond bedrukt met 't hoofd naer de aerd,
Te denken hoe hy 't konde maken,
Wreef door zyn haer en bokkenbaerd,
Maer kon nog aen geen vuer geraken.

Hy peinst en kwelt zyn brein om 't meest,
Geeft aen zyn' muts een zylings stootje,
En breng zich eensklaps voor den geest,
't Gezegde van zyns vaders Grootje.

Dit Grootje, in een zeer wyd betoog,
Verhaelde eens onder andre dingen,
Hoe door een enk'len slag op 't oog,
Men vuer en vlam eruit deê springen.

Nu werpt hy 't hoofd in eens om hoog,
En zegt: het zyn maer flauwe zaken:
Het kost my maer een slag op 't oog,
Om mynen snaphaen te doen kraken.

Zoo kruipt hy nader by het boord,
Hy loert, hy telt en zegt.... Zes ganzen,
Kanaliepak, 'k heb u gehoord,
Zoo daedlyk zal 'k u nederflansen.

Met yl brengt hy 't geweer om hoog,
Neemt vlug een vuist, en onder 't mikken,
Slaet dapper op het linker oog,
En 't buskruid gaet in eens aen 't krikken :

Paf, *paf*, daer zag hy 't kruid en lood,
Door wier en riet en teenen dansen, —
En raed eens wat de jager schoot??....
Zes groote, *dikke*, *vette ganzen*.

Wintermaend, 1849.

DE TROMPET.

(ANECDOOT.)

In Duitschland is 't gewoon gebruik
   Der postiljons, van by het jagen
Of ryden van het adelpuik,
   Een blaeshoorn of trompet te dragen.

Waerom dat blaeshoorn, vraegt ge ras?
   Waervoor moet die trompet dan wezen? —
Zy komt den postiljons van pas,
   Gelief dees verzen maer te lezen.

In Duitschland, waer wy gindsch en hier,
   Veel wegen, uitgehold ontwaren,
Zoo smal en diep en eng, dat schier
   Niet eenig rytuig door kan varen;

Daer zien wy ja van dorp tot steė,
  Langs ieder spoor, in steile dyken,
Een ruimtestand, waer veilig twee,
  Tot dry gespannen kunnen wyken.

't Gebruik is ook, van tyd tot tyd,
  Te blazen in die holle straten,
Opdat, in d'eersten stand ter zyd,
  Men 't rytuig veilig door zou laten. —

Op eenen kouden winterdag,
  ('t Is zooveel jaren niet geleden,)
Toen de aerde in sneeuw gedoken lag,
  Kwam ridder *Claus* uit *Ulm* gereden.

Maer weinge stonden van de stad,
  Komt hy in een dier enge gangen:
Met yl grypt hy het blaeshoorn, dat
  Hy op den steev'gen rug had hangen.

Hy blaest, maer ach, geen enklen toon
  Laet zyn geliefd trompetjen hooren:
Hy wryft en kuist en maekt het schoon,
  Hy blaest op nieuw, brengt niets te voren.

Wat duivel, roept hy, feelt er aen!
  Ik kan toch myn trompet wel spelen!
Hy nypt de lippen,..... 't wil niet gaen,
  En *Claus* begon het te vervelen.

Nu knoopt hy 't speeltuig op den rug,
  En zweept en praemt en nypt zyn' knollen,
Die, met een' hertensprong zoo vlug,
  Den nauwen, diepen weg doorhollen.

Geluk, zegt hy, ik ben er door,
  Neemt uit zyn bobbelflesch een slokje,
En rydt zacht aen, door 't breede spoor,
  Tot *Ausburg in het gouden Klokje.*

't Trompetjen hangt hy aen den muer,
  En dra is hy ter neêr gezeten,
By 't blaken van een flikkrend vuer,
  Tot dat het de ure werd om te eten.

Schep op, waerdin,..... maek 't eten klaer,
  Klonk dra uit aller gasten monden;
Men schaerde in de eetzael by elkaer,
  Waer ze alles in gereedheid vonden.

Het eten op den disch gezet,
  Werd men verwonderlyk bevangen,
Door 't spelen van de blaestrompet,
  Die *Claus* had aen den muer gehangen :

Reuteut, reuteut, reuteut, reutiet.....
  POTZ TAUSEND, (*) ja, 't laet zich begrypen,

(*) Uitroeping, zoo veel als *selderment* of *sakkerloot*.

Zegt *Claus*, die 't blaeshoorn sterk beziet,
Dat dapperaen zoo voort blyft pypen.

Die toonen, zeide hy, zoo mooi,
Blies ik er in, maer zy bevrozen;
En zie — nu doen zich door den dooi,
Die luiz'ge toonen eind'lyk hooren!

Wintermaend 1849.

DE BARON.

Baron VAN GROOTVERSTAND sprak bits,
Tot zynen kamerdienaer Frits:
Zeg hun toch buiten stil te blyven;
Want 'k moet myn' grooten naem gaen schryven!

FREDERIK DE GROOTE,

KONING VAN PRUISSEN EN DE BOER.

(ANECDOOT.)

Freědrikus de Groote, of eenvoudige Frits,
Was koning van Pruissen, heel minzaem, nooit bits;
Maer geestig en grappig, een minnaer van boert,
Waernaer menig kluchtje zyn name nog voert.
Ik ken er wel honderd, nog meer van 't geslacht,
Waerby zich zoo menigen ziek heeft gelacht.
Wel aen dan myn lezer, ik zeg er eens één,
Verleen my uw aendacht, dan klap ik maer heen:
— Omtrent in het midden der vorige eeuw,
Het was, meen ik Maert, of toen reeds dat de sneeuw
Geheel scheen ontdooïd, en de zon steeg omhoog,
Dat juist er een boer naer zyn landen op toog;
Gekleed met een kiel van grys grof linnen doek,
Met schaeps-bruine kousen, en blauw werken-broek :

Een hoed op het hoofd, waervan naer de oude wet,
Men twee breede boorden regtop had gezet;
Zoo kwam hy met os en met ploeg aengedraeid,
En had dra zyn' landen met linzen bezaeid.
De boer trok naer huis, met het streelend gedacht,
Dat na eengen tyd, zoo een dag zeven acht,
Zyn zaeisel ontkiemd, zich terstond zou doen zien,
En hem voor dat jaer een ryk voedsel zou bièn.
Zoo dacht de boer : maer wat gebeurde daer nu?
Wel, net op dien tyd hield de koning *revue*
Van al zyne troepen en benden by een;
Zoo ruiters als voeters, bragt al op de been,
En stelde zyn Zwitsers zoo flank aen een kant,
Zoo juist in het midden den boer op zyn land.
Daer kwam de man hygend naer 't land toe gegaen,
En zag er geen linzen, maer Zwitsers op staen ; —
Nu stak hy zyne armen omhoog in de lucht,
En riep wat hy kon, onder 't hevigst gerucht :
Mirakel! Mirakel! Mirakel! Myn God!!!
De Koning dacht zeker de boer ware zot.
Mirakel! Mirakel! Riep hy immer voort,
En Frits in 't *passerend revue* heel gestoord,
Zond een' van zyn hoofdmannen met het bevel,
Den zot te verwenschen naer d'afgrond der hel. —
Mirakel! Mirakel! Riep hy immeraen :
Potz tausend, zei Frits, wat toch mag hem begaen!
Hy sneld' naer hem toe, vraegde stug aen den vent :
Waer is dat mirakel, zotskop, die ge bent!
— « Ach, Sier, zei de boer met zyn hoed in de hand,
« Belieft het u, sla maer een oog op myn land;
« Ik zaeide hier linzen, 'k weet niet wat 't beduidt,

« Daer komen nu altemael Zwitsers van uit!
« Wel Sire! *'t spektakel*, beschouw het een keer,
« Is dat geen mirakel van God onzen Heer! »
Frits draeide zyn knevel, en lachtte ter deeg:
Raedt eens wat de boer voor zyn linzen wel kreeg?...
Zwyg stil, zei de Koning, gy snedige *Deutscher*,
Ik geef u voor iederen Zwitzer een *Kreuzer*.

1850.

DE WOLF, DE VOS EN DE MENSCH.

(FABEL.)

Kom, zei eens een looze vos
Tot den wolf : zeg eens, een' os,
Zoudt ge dien wel durven pakken,
Met uw tanden scheuren, hakken? —
Ja, sprak vreetzak, wel terstond,
Als ik hem maer hier eens vond.

Ik geloof 't; uw gansch gestel :
Beenen, heupen, lenden, vel,
Klauwen, muil, en keel en tanden
Zyn geschikt om aen te randen;
'k Wed, de stoutste *man* of *vrouw*,
Dat ze u niet ontkomen zou!

Man of *vrouw!* zeî meester wolf,
Wyl hy uit de aerdbodem dolf
't Knokje, dat hy met zyn tanden,
Maelde voor zyne ingewanden;
Man of *vrouw!* zeg my eens hier :
Ken ik wel zulk aerdig dier?

't Is de mensch. Geloof 't, geen dier,
Zeî de vos, met zeèkren zwier,
Kan hem temmen, kan hem strengen,
Noch door list ten onder brengen.
Ha! hervatt' de wolf al gauw,
Kwam hy maer eens in myn klauw!

Dat 's het minste van de zaek,
Sprak de vos, die looze snaek;
'k Kan u ligtlyk daer in helpen;
Laet u door den schrik niet stelpen :
Morgen vroeg, kom dan maer hier,
'k Wys u dan dat lekker dier.

Vreetzak kwam nu inderdaed,
Zag het eerst een oud soldaet,
Bromde en ging zyn tanden wetten,
Klaer om in die huid te zetten,
Vroeg : Is dat het menschenbeest?
— Neen, dat is er een geweest.

Toen ging er een knaep voorby,
Met den boekzak aen de zy'.
Meester wolf vroeg aen het vosje,
Dat daer prykte met zyn dosje,
Zeg : de mensch, is die zoo kleen ?
— Neen, die knaep is thans nog geen.

Eindlyk kwam een jager aen,
Met zyn tweeloop zwaer belaên,
Stapte voort met zyn' hertsvanger,
Doch de wolf werd geenzins banger;
Dacht : is dat de mensch, welaen !
Dan zal hy my niet ontgaen !

't Vosje, bly, van vreugde vol,
Knikte ja, sprong in zyn hol.
Brombans stond er stout te brallen,
Om den jager aen te vallen,
Maer de tweeloop, vol met schroot,
Brandde los... Hy kreeg een' schoot.

Fluks liet hy zyn tanden zien,
Gromde, bromde, dacht misschien,
Dat men hem maer wou verschrikken ;
Maer de jager bleef aen 't mikken,
En een tweede schoot daeróp,
Vloog hem regtstreeks voor den kop.

Rollend viel hy op den grond,
En de jager greep terstond,
Zyn' hertsvanger uit de schede,
Gaf hem links en regts een' snede,
Dat hy bloedend, rol voor rol,
Vlugtte naer des vosjes hol.

't Vosje, dat den wolf genaekt',
Vroeg : hoe heb ge 't toch gemaekt,
Met den mensch ; is hy verslagen,
Gansch verscheurd en weg gedragen ?
Ach ! antwoordd' de wolf beangst,
Spreek me van geen menschenvangst !

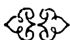
Eerst nam hy een langen stok,
Blies er in, gaf me eenen schok,
Dat ik duizelde op myn' beenen,
En van schrik niet wist waer henen;
Toen vloog my iets voor den kop,
Dat ik rolde, en kort daerop

Trok hy vlug een rib uit 't lyf,
Gaf daermeê me een slag vier vyf,
Zoo geweldig om myn' nerven,
Dat ik dacht te moeten sterven !...
'k Zie, sprak 't vosje, heel verblyd,
Dat ge maer een pochger zyt. —

Mogt dees fabel hun eens leeren,
Die zoo gaerne toch verkeeren,
Met die liën, die naer den schyn,
Zoo opregt raedgevend zyn;
Dat dit slach in al hun streken,
Niets dan vossen talen spreken.

Slagtmaend, 1850.

HET KIND EN DE ZWALUW.

Zwaluwtje, lief, is het waer wat men zegt,
  Dat ge uit ons dalen gaet vlugten?
Dat ge uwe wiekjes te rusten niet legt
  't Avond? O laet my niet zuchten!
    Blyf toch, myn lieve,
    Kom van het takje,
    Rust in uw nestje,
    Daer aen ons dakje!

't Wintergety, zegt men, heeft u zoo wreed
  Naer andere oorden doen dryven;
Doch in ons huisje is een plaetsje gereed
  Waer ge dees dagen kunt blyven:
    Blyf toch, myn lieve,
    Kom van het takje,
    Rust in uw nestje,
    Daer aen ons dakje!

Leedt gy aen koude, dan had ik u ja
Tegen myn hartje gekregen;
Doch gy bemint my niet, — roep ik u na,
Vlugt ge my bang en verlegen :
Hoort ge, myn lieve,
Kom van het takje,
Rust in uw nestje.
Daer aen ons dakje!

En in de lente dan keert gy eerst weêr,
Als onze bloempjes verschynen?
Ligt zie ik u dan, myn lieve, niet meer :
Zwaluwtje laet my niet kwynen!
Blyf toch, myn lieve,
Kom van het takje,
Rust in uw nestje,
Daer aen ons dakje!

Gaet gy alleenig naer 'n ander landouw?
'k Zou het dan wel willen weten,
Wat men daer zoo al eens uitrigten zou,
Zonder een nestje, noch eten?
Blyf toch, myn lieve,
Kom van het takje,
Rust in uw nestje,
Daer aen ons dakje.

Thienen, 1851.

DE EEN-EN-TWINTIGSTE JULY,

VERJAERDAG DER INHULDIGING DES KONINGS.

Maer waerom juicht ge, Vaderland,
  En toont ge u nu zoo groot?
Is 't wyl gy eenen eêdlen pand,
  Op uwen troon genoot?
O ja, 't is zoo, herdenk u bly
  Dien feesteryken dag,
Dien dag toen men van treurnis vry,
  Uw troon weêr glinstren zag.

Wie was het toch, myn Vaderland,
Die uwen troon besteeg?
Was 't Vader Willems bloedverwant,
Die uwe kroon weêr kreeg?
O neen, o neen, 't was Leopold;
Wiens moed in al zyn' daên,
Door 't brein van iedren Belg nog holt,
Dien zy werd toegestaen.

Hoe statig hield ge u, Vaderland,
Toen eens uw vryheid klonk,
En toen door zyne magtge hand,
Des vyands kracht verzonk!
'k Juich ook by die herdenkenis,
Die 't land zoo roerend trof;
En nu, uit liefde erkentenis,
Verbreî ik 's konings lof.

Gy vaêdren grond, zoo lang bemorst,
Vergruisd en onderdrukt,
Gy hebt nu eens uw' eigen Vorst,
Die met u laûwren plukt;
Een vorst, die immer u bewaekt,
En wysselyk regeert;
En die, wen 's vyands leger naekt,
Zich moediglyk verweert:

Vrees thans niet meer, 't zwaddrig gareel
Van 's vyands legerbend';
Maer toon u fier, en vroom, en eêl,
Zoo 't meer uw fâme schendt.

Des vreêmdlings magt, myn Vaderland,
Is nu geheel geslecht;
Doch blyf ook door een nauw verband
Aen uwen Vorst gehecht.

Heil! heil aen onzen lieven Vorst!
Heil ook aen 't Vaderland!
Zoo roep ik met een mannenborst,
En blyf hem steeds verpand:
Gy zyt der Belgen dierste schat,
De steun van 't Vaderland;
En opent ons een gloriepad,
Door uw groot staetsverstand.

21 July, 1849.

DE RAEF EN DE VOS,

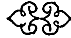
(FABEL, VRY NAER LA FONTAINE.)

Een raef zat eens op eenen tak
Met eenen lekkren kaes;
Toen 't looze vosje kwam, en sprak,
By 't riekend van dat aes:
He ! goeden dag, Mevrouw de Raef,
Wat zyt ge lief en schoon !
Ja, waerlyk toch, geloof me braef,
Zoo 't waer is dat uw toon

Uw fraeije vederen gelykt,
  Dan zeg 'k u heel beleefd,
Dat g' hier als ware feniks prykt
  Van al wat 't bosch doorzweefd!
En by des Vosjes fynen trek
  Voelt z' hare vreugd nog meer:
Zy krast en opent wyd den bek;
  Maer ach! de kaes valt neêr!
Ons vosje grypt hem gretig vast,
  En zei: myn goede vrouw,
Door vleijers wordt ge altoos verrast,
  Al stryken ze u de mouw!
Verdien 'k geen kaes voor deze leer,
  Sprak 't Vosje haer nog aen; —
Zy zwoer, te laet voor dezen keer,
  En was met schând belaên.

Stockheim, 1849.

GEESTIGE KASPER PIER VAN S.

Een zeer eenvoudig, aerdig man,
De nazaet spreekt er dikwyls van,
Ging by een winkelierster halen,
Een loodje koffy, fyn gemalen :
Ik pof, zei Pier, 'k heb munt of kruis,
Geen luiz'ge duit noch cent in huis !
Pier ! Pier ! sprak Lies, hier staet zoo veel !
Ik moet 't u eindelyk gaen zeggen.
Wat ! Wat ! zei Pier, staet 't nog geheel ?...
Het mag gerust zich nederleggen.
Pier hefte eens duchtig aen zyn broek ;
Maer onder 't klappen, snappen, mallen,
Sprong hy den trap af op den hoek,
En liet een groot deel koffy vallen :
Daer ligt, zei Pier, nu drek by drek,
En woû in eens zich t' huis begeven ;
Maer Pier, zei Lies, wees toch niet gek ;
Kom hier, ik zal u andren geven.
Ba ! Ba ! weg, weg, met dat gesnater,
't Doet niets : *ik geef hem toch zyn water !...*

Stockheim, 1849.

HET LIED VAN DEN BERGKNAEP.

(VRY NAER L.-UHLAND.)

Ik ben der bergen herdersknaep;
'k Zie op de dalen af:
De zonne geeft m' haer jongste licht,
En blyft op my het langst gerigt,
Hier by myn' herdersstaf!

By 't stroomend nat der klare beek,
Die my verkwikking gaf,
Daer schep ik maer zooveel ik kan,
En drink er frische teugen van,
Hier by myn' herdersstaf!

De bergen zyn myn eigendom ;
De wind joelt er langs af;
En huilt hy ook van Noord tot Zuid,
Toch schal 'k myn lied nog evenluid,
Hier by myn' herdersstaf!

En kraekt de donder met geweld,
En slaet hy paf op paf,
Dan roep ik toe en stort een beê:
Laet maer myn vadershuis in vreê,
Ik draeg den herdersstaf!

Roept soms de noodklok uit het dorp,
My van hier boven af;
Dan treed ik neder, langs den vliet,
En zwaei het zweerd en zing myn lied,
Met luit en herdersstaf.

Thienen 1852.

EEN JONGELING

OP ZYN' NEGENTIENDEN VERJAERDAG.

Tien en negen volle jaren
  Sleur ik dobbrend naer de reê,
Door de wufte en holle baren,
  Der onmeetbre wereldzee.

Tien en negen volle jaren
  Met dees ligchaemsburk gezeild,
Heb ik klip en rots bevaren,
  Diep daerby den grond gepeild.

Onbekommerd voortgetogen,
   Keer 'k my thans eens achterom;
Ja, 'k sta met verbystrende oogen,
   Over mynen leeftyd stom.

Woeste en bulderende orkanen,
   Schoten 't barkje in d' hooge lucht;
'k Mengde meênge warme tranen,
   Met een droef en bang gezucht! —

Kinderjaren, zyt ge al henen?...
   Eeuwig in de schaûw gezet!
Ach! ze zyn lyk wind verdwenen,
   Niets dat hunnen loop belett'!

O! Hoe leefde ik in die stonden,
   In het kinderlyk geluk!
Nooit, nooit was ik toen gebonden
   Aen het rampgevaer noch druk;

Nooit te weenen, nooit te zuchten;
   Immer vrolyk, immer bly;
Nooit het kleinste leed te duchten,
   Vreemd aen 't minste onheilsgety!...

Doch, wat helpt my al dat klagen,
  Voor my keert ge nooit terug;
En bestendig, alle dagen,
  Vliedt ge me als een pyl zoo vlug!

't Jonglingsuer was reeds gekomen,
  En toen ving het kampen aen,
Zich te riemen, in te toomen,
  Stram in 't harnaskleed te staen.

Zestien jaren pas begonnen!
  En reeds zwelde in myn gemoed,
Als het kokend nat der bronnen,
  Eenen stroom van vuêrgen gloed!

't Harte krimpte en werd bevangen,
  'k Zeeg rampspoedig op den grond,
En met nat betraende wangen,
  Sleet ik meêngen droeven stond.

O! Wat rampvolle onheilsuren!
  Wen den boezem vurig blackt,
Moet ge, o jongling, veel verduren
  Als gy myne jaren naekt;

Want, in deze prille dagen,
  Is den vyand onzer ziel,
Met zyn listen en zyn lagen,
  Ons gedurig op den hiel.

Daerom waken, daerom streven,
  Schoon den boezem vurig klopp' ;
't Oog naer boven heen geheven,
  Jongling, geef den moed niet op !

Thienen, 1852.

AEN MYN VOGELTJE.

Zing, myn lieve vogeltje,
  Zing, de frische mei is daer :
Alles zien we nu weer groeijen,
Plantjes kiemen, roosjes bloeijen,
  Alles zingt in blyde schaer !

Zing nu ook, myn lieve beestje,
  Stem het zoete lentelied !
Doch, ge zoudt wel liefst te buiten
By uw speelgenootjes fluiten,
  Waer ge ruimer lucht geniet.

'k Zie, ge spartelt tegen de yzers
Van uwe enge cellekooi;
En ge wilt maer henen vliegen,
Om in 't luchtruim u te wiegen,
Trots op al uw' nieuwen tooi.

't Is daer ginder toch zoo lieflyk,
't Is zoo zoet er vry te zyn;
Zich te wenden en te keeren,
En te hebben naer begeeren
Al, myn beste vogelyn.

Kom, wees dan niet ongeduldig,
'k Open u de kleine woon:
Vlieg maer henen, ga u paren,
En wil staeg gelukkig varen
Met uw liefje, braef en schoon.

Thienen, 1852.

AEN DEN MAESSTROOM.

Maesstroom, die in limburgsch dalen
Uwe zilvren golven schiet,
Met wat glinsterende stralen,
Maelt ge 't linkerkustje niet!

Maesstroom, mag ik het vertellen,
Wat me aen uwen oever boeit,
't Hart my poppelend doet zwellen,
Wat zoo in myn boezem gloeit?

't Is uw schilderachtgen oever
  Waer ge ruisslend afwaerts spoelt,
En steeds raêtlender en stroever
  Klotsend, botsend, hollend woelt!

't Zyn uw groenbewassen zoomen,
  Waer ge de aerde, ryk getooid,
Onder looferyke boomen
  In zoo 'n lief gewaed ontplooid!

'k Rustte er immers zoo tevreden
  By het kabb'len van uw nat,
'k Smaekte er meeder zoetigheden,
  Dan een Vorst of Koning had:

'k Zag de vischjes spart'lend spelen
  In het zilver van uw stroom,
En 't gezang der Philomelen
  Klonk door olm en wilgenboom.

Nooit, nooit zal ik 't al vergeten,
  Wen 'k, met vischlyntje aen de hand,
By uw boord was neêrgezeten,
  Met een blye hoop bespand;

En, wen 'k dan in 't enge schuitje
Me op uw golfjes wiegen liet!
Soms myn matte, naekte huidje,
Door uw baertjes zwaddrend stiet!...

O, streelt zulks me in brabandsch oorden,
Heb 'k er ooit zoo 'n vreugd gehad?
Neen, niets lykt uw lieve boorden,
Niets dat 'k hier zoo dierbaer schat!

Gy alleen, gy baert me vreugde,
Wen 'k my uwen vloed verbeeld,
Waer my stâge zielsgeneugde
Overvloedig was bedeeld!

Maesstroom, Maesstroom, zoete baren,
Rol uw nat, spoel stuwend heên;
Niets stuitte uwen loop in 't varen,
Maesstroom, 'k leef voor u alleen!

Thienen, 29 July 1851.

HULDE

AEN ONZE GEBOORTEPLAETS : STOCKHEIM,

KOORZANG,

Uit eene byzondere hoogachting en innige verknochtheid, aen myne vrienden, leden van het Stockheims Zang-genootschap : Maesgalmen, Harmonisten en Eere-leden der Societeit van Muziek opgedragen.

't Vreugde lied dreune in het rond,
De onheilzon ontvliede uw wallen,
En dat allen vrolyk schallen :
Vreê, geluk bekleed' den grond,
't Plekje waer ons wiegje stond !

Voor u, Stockheim, u alleen,
Galmen thans de blydste toonen
Van uwe echtste en waerste zonen :
Neem hun' hulde, zy is één,
Plekje, ontvang hun' reinste beên !

O wat heil geniet het hart,
Wen wy samen 't lied doen stroomen
In de schaûw der wilgeboomen !
En, hoe ras hebt ge onze smart,
Plekje lief, door vreugd getart !

Schept dan moed, ja wilt met drift
Allen voor uw plaets ontgloeijen;
Doet heur ouden roem herbloeijen,
't Zy verbreid door lier en stift:
't Plekje blyve in 't hart gegrift!

Leef dan, Vlekjen, immer bly,
Gode schenke u zoete dagen,
Vloeijend in een rein behagen;
Wees verheugd in 't feestgety,
Plekje, wees van kommer vry! —

Thienen, july 1851.

DRUKVERBETERING.

—

Bladzyde.

9 2e stroof, 3e regel, lees : *dees toonen*, in plaets van *dus*, enz.

11 7e regel van onder, lees : *schroom*, in plaets van *schoom*.

12 9e regel van boven, staet : *Op zeventiende April*, lees : *Op zeventienden Pril*. Ik schryf hier *Pril* voor *April;* indien zulks niet zyn mag, vergeve men my de taelfout : *Op zeventiende April*.

15 13e regel van boven, staet : *met*, lees : *men*.

21 Laetste stroof, 1e regel, staet : *Des schepper*, lees : *De Schepper*.

25 4e regel van onder, staet : *verwyft*, lees : *verwyfd*.

27 9e regel, staet : *glascht*, lees : *glanst*.

46 3e stroof, 1e regel, staet : *hun*, lees : *hen*.

47 Laetste stroof, 2e regel, staet : *Op*, lees : *Of*; 3e regel, staet : *kan*, lees : *zal*.

48 1e stroof, 1e regel, staet : *Gretig was men aen 't rollen*, lees : *Gretig was men nu aen 't rollen*.

55 1e stroof, 3e regel, staet : *zal*, lees : *zag*.

58 9e regel van boven, staet : *Met*, lees : *Men*.

70 1e stroof, 2e regel, staet : *wiege*, lees : *wiegje*, en 3e regel, staet : *een*, lees : *eene;* laetste stroof, staet : *omstraelt*, lees : *omstraeld*.

71 5e stroof, 4e regel, staet : *In dit, uw nypend lot*. lees : *Verzachting in uw lot*.

86 Laetste stroof, 2e regel, staet : *bevrozen*, lees : *bevroren*.

89 4e regel, staet : *lachtte*, lees : *lachte*.

— De lezer zal my de uitdrukking *vlieden* en *vliedt*, in den zin van *vlieten*, niet ten kwade duiden, hoop ik; verder gelieve by de andere, my ontglepene drukfeilen, zelf te verbeteren. —

INHOUD.

